

2011 - 2012

BEMEFA – APFACA

BEMEFA JAARVERSLAG 2011-2012
APFACA RAPPORT ANNUEL 2011-2012

Table des matières

1	L'APFACA: Quoi? Comment? Qui?	8
1.1	Membres et membres de soutien.....	8
1.2	Groupes de travail de l'APFACA	8
1.3	Une fédération défendant les intérêts de ses membres.....	8
1.4	L'équipe de l'APFACA	9
2	BEMEFA, op alle fronten actief.....	10
2.1	Voedselveiligheid.....	10
2.1.1	OVOCOM vzw, GMP, AutoControleSysteem.....	10
2.1.2	Plan d'échantillonnage sectoriel de l'APFACA.....	11
2.1.3	Gevarenanalyse diervoeders	17
2.1.4	Individuelle analyses	17
2.1.5	Uitwisselbaarheid internationaal	17
2.1.6	Aliments médicamenteux.....	18
2.1.7	Microbiologie – Salmonelles	23
2.2	Milieu.....	24
2.2.1	Stofexplosie	24
2.2.2	Laag-nutriëntenconvenant	25
2.2.3	Sectoraal preventieplan verpakkingen.....	25
2.2.4	Energie	25
2.2.5	Geur	26
2.3	Duurzaamheid	28
2.3.1	Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS	28
2.3.2	Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	29
2.3.3	Eco-efficacité	30
2.3.4	Valorisation des sous-produits	31
2.3.5	Vlees van hier? Met plezier!.....	32
2.3.6	Ronde Tafel Landbouw en Klimaat.....	32
2.3.7	Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid	32
2.3.8	Haalbaarheidsstudie CO ₂ -, water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030	33
2.3.9	Préparations dangereuses.....	33
2.4	Arbeidsveiligheid	34

2.5	Qualité	35
2.5.1	Cahier des charges ‘ aliments composés végétaux’ de l’APFACA	35
2.5.2	Cahiers des charges élaborés par des tiers	35
2.6	Innovatie, Techniek & Onderzoek	37
2.6.1	Système de dosage de précision	37
2.6.2	Elektronisch Voorschrift	37
2.6.3	Feed Design Lab.....	37
2.6.4	Projecten	38
2.7	Communicatie	41
2.7.1	www.bemefa.be	41
2.7.2	Publicaties	41
2.7.3	Vergaderingen	44
2.7.4	Opleidingen	45
2.7.5	Evenementen en bezoeken	46
2.7.6	Concertation de la chaîne agroalimentaire.....	46
2.7.7	De mengvoedersector in het nieuws	47
2.8	Overkoepelend	50
2.8.1	Export	50
2.8.2	Verzekeringen.....	50
2.8.3	Wetgeving.....	50

Inleiding

Het jaar **2011** werd '**annus reunitis**' gedoopt. We kunnen dit zeker volmondig bevestigen. Er werd en wordt zeer veel overlegd. Het Poldermodel zijn we volop aan het toepassen. We zitten er met beide voeten in, we zitten er tot over onze oren in.

Europees, in de schoot van FEFAC – onze Europese mengvoederfederatie, werden *task forces* opgericht: sustainability, PAP (*Processed Animal Proteins*), Carbon Footprint, EFMC (De Europese voedselveiligheidsstandaard), *Environmental Report*,We hebben als Belgische federatie het "nadeel" dicht bij de zon te zitten en van een uitgesproken standpunt in te nemen We voeden dus regelmatig de Europese trein.

De federale overheid en het FAVV trekken volop de kaart van gedeelde verantwoordelijkheid. Bijgevolg wordt er intensief "getafeld" rond voedselveiligheid, antibiotica, salmonella,

De regionale overheid pakt de problemen per subsector aan. De varkenskolom heeft een uitgebreid rapport klaargestoomd met 22 actiepunten. De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij is bijzonder actief.

De sectoren zelf trekken ook de kaart van het overleg: ketenoverleg met alle schakels van de voedselketen. De mengvoederindustrie verdedigt er de belangen van de toelevering. Zowel in de stuurgroep als in de verscheidene werkgroepen (generiek lastenboek rundvlees, duurzaamheid, Interprofessioneel akkoord).

En dan hebben we uiteraard nog onze eigen thema's, ondermeer:

- ✿ Het project 'Fijndoseersysteem' steent nu met volle zeilen naar zijn eindhaven;
- ✿ Het project 'Elektronisch Voorschrift' heeft eindelijk (na 7 jaar felle strijd) een ontwerp wettekst "gebaard". Laat ons nu hopen dat de nieuwe wetgeving weldra gepubliceerd wordt;
- ✿ Het project 'Bemonsteringsplan' heeft een verdere automatisering ondergaan. We kunnen absoluut niet tevreden zijn met de gang van zaken De IT'ers blijven echter beroep doen op ons geduld dat vrij onuitputtelijk is (moet zijn);
- ✿ Het project 'stofexplosie' is afgerond. De aanpak werd toegejuicht door de (LNE)administratie. Enkel de precaire gevallen (minder dan 5 %!) zullen nog een begeleiding behoeven van een erkend deskundige! Alle andere gevallen kunnen refereren naar de risicoberekening van onze webapplicatie;
- ✿ Ons project duurzaamheid dat volumegewijs stevig toeneemt (250 000 ton gecertificeerde soja dit jaar als collectieve beweging). Carbon Footprint op verschillende fronten: PDV, Hogeschool Gent, FAO,
- ✿ Antibiotica en de strijd tegen de resistentie:
 1. met de jaarlijkse enquête over gemedicineerde voeders had BEMEFA al duidelijk het belang van dit item onderschreven

2. BEMEFA is medeoprichter van AMCRA (het platform voor *AntiMicrobial Consumption and Resistance in Animals*)
3. BEMEFA heeft een actieplan voor autoregulering ingediend bij het FAVV en bij AMCRA.

Al bij al weeral eens een rijk gevuld jaar met complexe dossiers, poli-inzetbaarheid en multifunctionaliteit. Het loont de moeite te onderstrepen dat de inzet van de leden cruciaal is om een functionele, operationele en doelgerichte federatie te hebben. We maken gebruik van deze weg om de vele leden te danken voor hun input, voor hun beschikbaarheid, voor hun deelname en we durven er op te rekenen dat ook in de toekomst dezelfde feedback zal gegenereerd worden. We zien de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Frank Decadt, Ondervoorzitter 2011-2012

Flor Joosen, Ondervoorzitter 2011-2012

Yvan Dejaegher, Directeur-generaal

Introduction

L'année **2011** a été baptisée '**annus reunitis**'. Nous ne pouvons que le confirmer. Un grand nombre de réunions de concertation ont été ou sont organisées. Nous appliquons pleinement le modèle Polder. Nous y sommes les deux pieds dedans, enfoncés jusqu'aux oreilles.

A l'échelle européenne, au sein de la FEFAC – notre Fédération européenne des aliments composés, de multiples *Task forces* ont été créées : Sustainability, PAP (*Processed Animal Proteins*), Carbon Foot Print, EFMC (le standard européen de la sécurité alimentaire), *Environmental Report*,En tant que Fédération belge, nous avons le "désavantage" d'être trop près du soleil et d'avoir une opinion trop prononcée Nous ravitaillons donc régulièrement le train européen.

L'autorité fédérale et l'AFSCA jouent pleinement la carte de la responsabilité partagée. Des tables rondes, qui abordent des sujets très divers comme la sécurité alimentaire, les antibiotiques, les salmonelles, sont organisées régulièrement.

Les autorités régionales essaient de résoudre les problèmes au niveau du sous-secteur. La filière de la viande de porc a rédigé un rapport détaillé contenant 22 points d'action. Le Conseil consultatif stratégique pour l'Agriculture et la Pêche est particulièrement actif.

Les secteurs eux-mêmes jouent également la carte de la concertation: la concertation de la chaîne agroalimentaire. L'industrie des aliments composés y défend les intérêts des fournisseurs, tant au sein du groupe de pilotage que dans les différents groupes de travail (GT 'cahier de charges générique de la viande de bœuf', GT 'durabilité', GT 'accords interprofessionnels').

A cela s'ajoutent évidemment nos propres dossiers, comme par exemple:

- ✿ Le projet 'Système de dosage de précision' vogue à pleines voiles vers sa destination finale;
- ✿ Le projet 'Prescription électronique' a finalement (après 7 ans de lutte intense) donné naissance à un projet de texte de loi. Espérons que la nouvelle législation sera publiée bientôt;
- ✿ Le projet 'Plan d'échantillonnage' a été profondément automatisé. Nous ne sommes pas encore satisfaits du résultat Les responsables IT continuent à épuiser notre patience (qu'ils croient inlassable);
- ✿ Le projet 'Explosion des poussières' a été bouclé. Notre approche a été applaudie par l'Administration flamande (LNE). Seuls quelques dossiers précaires (moins de 5 %!) nécessitent encore l'assistance d'un spécialiste reconnu! Dans tous les autres cas, le fabricant peut faire référence au calcul des risques à l'aide de notre application web;
- ✿ Notre projet 'Durabilité' gagne en ampleur (250 000 tonnes de soja certifié cette année, le résultat d'un achat collectif). L'Empreinte carbone sur différents fronts: PDV, Ecole supérieure de Gand, FAO,
- ✿ Les antibiotiques et la lutte contre la résistance:

1. L'APFACA a déjà souligné l'importance qu'elle accorde à ce sujet en organisant son enquête annuelle sur les aliments composés médicamenteux
2. L'APFACA est co-fondateur de l' AMCRA (la plateforme *AntiMicrobial Consumption and Resistance in Animals*)
3. L'APFACA a introduit un plan d'action en matière d'autorégulation auprès de l'AFSCA et de l'AMCRA.

Pour conclure, nous pouvons dire que l'année précédente était à nouveau une année bien remplie, pleine de dossiers complexes, de polyvalence et de multifonctionnalité. Il mérite de souligner que sans l'ardeur de nos affiliés, notre Fédération ne peut travailler de manière fonctionnelle, opérationnelle et efficace. Nous tenons à remercier tous nos affiliés pour leur contribution, leur disponibilité et leur participation et nous espérons recevoir le même feed-back de leur part dans les années à venir, un avenir que nous envisageons avec confiance.

Frank Decadt, vice-président 2011-2012

Flor Joosen, vice-président 2011-2012

Yvan Dejaegher, Directeur- général

1 L'APFACA: Quoi? Comment? Qui?

1.1 Membres et membres de soutien

En 2011, l'a.s.b.l. APFACA comptait 162 **membres**, des fabricants d'aliments composés et des fabricants de prémélanges, représentant ensemble 98% de la production nationale. Le secrétariat de l'APFACA travaille en étroite collaboration avec ses affiliés. L'Association compte de nombreux groupes de travail (cf. [infra](#)), dans lesquels siègent des membres du personnel des entreprises affiliées. Le Conseil d'administration ainsi que le Comité permanent sont exclusivement composés de fabricants d'aliments composés ou de prémélanges. Pour plus d'informations, nous vous renvoyons à notre site web [A propos de l'APFACA > A propos de l'organisation](#) où vous retrouvez également la liste des membres du Conseil d'administration et du Comité permanent. L'APFACA remercie ses affiliés pour la confiance qu'ils ont mise dans la Fédération cette dernière année et espère pouvoir poursuivre sur le même élan dans les années à venir.

L'APFACA compte, à côté de ses membres à part entière, un certain nombre de **membres de soutien**: il s'agit d'entreprises qui sont étroitement liées au secteur des aliments composés pour animaux, sans pour autant exercer d'activités relatives à la fabrication d'aliments composés ou de prémélanges. Notre Fédération tient à les remercier pour leur soutien!

Si vous êtes intéressé à devenir membre (de soutien), nous vous renvoyons à notre site web [Gestion des membres et A propos de l'APFACA > demande d'affiliation](#) vous pouvez évidemment nous contacter en envoyant un mail à info@bemefa.be.

1.2 Groupes de travail de l'APFACA

L'APFACA a mis sur pied un certain nombre de groupes de travail. Les membres des groupes de travail, collaborateurs de nos membres et spécialistes, possèdent plus d'expérience pratique en la matière.

Ces groupes de travail constituent donc les sources d'information par excellence et forment des cellules de réflexion au sein desquelles sont élaborés des dossiers et des stratégies. L'APFACA remercie les membres des groupes de travail pour leur dévouement et contribution!

En 2011, les groupes de travail suivants ont été particulièrement actifs: le GT Poulets de chair, le GT Carbon FootPrint, le GT HACCP, le GT Explosion des poussières, le GT Système de dosage de précision, le GT Prescription électrique, le GT Exportation, le GT Aliments médicamenteux, le GT Contamination croisée et résidus, le GT Achat et le GT Environnement.

Consultez notre site web pour plus d'informations, sous la rubrique [A propos de l'APFACA > Groupes de travail](#).

1.3 Une fédération défendant les intérêts de ses membres

L'objectif de notre Fédération se résume en quelques mots : « représentation d'intérêts ». L'APFACA défend les intérêts de ses membres, fabricants d'aliments composés ou de prémélanges. Ces intérêts se situent dans des domaines différents. La Fédération est également le porte-parole du secteur vis-à-vis des externes: la politique, la presse, l'opinion publique,... tant à l'échelle régionale, nationale,

européenne que mondiale. L'APFACA représente le secteur dans beaucoup de groupes de travail, dans des « Task forces », dans des organes de concertation,.. Vous souhaitez en savoir davantage? Nous vous invitons à aller jeter un coup d'oeil sur notre site web, rubrique [A propos de l'APFACA > APFACA dans d'autres organismes.](#)

1.4 L'équipe de l'APFACA

Le secrétariat de l'APFACA est constitué d'une équipe de 9 personnes: 4 collaboratrices administratives (Els De Vos, Eline Overvoorde, Sylvie Verboeckhoven et Marleen Vranckx) et 4 collaborateurs/collaboratrices (techniques et) scientifiques (Andrea Cools, Erik Hoeven, Karen Kerckhofs et Ineke Maes), sous la direction du Directeur-général Yvan Dejaegher. Pour une description des responsabilités de chaque collaborateur/collaboratrice, nous vous renvoyons à notre site web [www.bemefa.be, Contact > Qui est qui?](#)

2 BEMEFA, op alle fronten actief

2.1 Voedselveiligheid

2.1.1 OVOCOM vzw, GMP, AutoControleSysteem

2.1.1.1 OVOCOM vzw

In 2001 werd OVOCOM vzw met de stuwendende kracht van BEMEFA opgericht. OVOCOM vzw is het voedselveiligheidsplatform en betrekt daarbij alle verticale schakels van de diervoederketen. Het hoofddoel is bij te dragen tot de aflevering van veilige diervoeders. BEMEFA bekleedt het ondervoorzitterschap en is dus nauw betrokken bij de activiteiten van OVOCOM. OVOCOM is eigenaar/beheerder van het GMP-kwaliteitscertificatieschema voor diervoeders. Bovendien publiceerde OVOCOM in 2005 de Autocontrolegids Dervoeders (G001) waarvan zij beheerder is.

Neem zeker ook eens een kijkje op www.ovocom.be. De website is drietalig (Nederlands, Frans, Engels), wat de internationale werking van OVOCOM nog eens extra in de verf zet. Alle GMP-deelnemers worden door middel van nieuwsbrieven steeds op de hoogte gehouden van de activiteiten van OVOCOM en van alle bijzonderheden die van belang zijn voor de verschillende sectoren. De nieuwsbrieven blijven ook beschikbaar op de website.

Le site Web d'OVOCOM révèle encore beaucoup d'autres informations qui peuvent être utiles pour les fabricants d'aliments composés, comme par exemple le programme annuel des formations. Celui-ci reprend d'une part des formations à thème (pesticides, aliments diététiques, importation-exportation, etc.) et d'autre part des formations générales sur le GMP ou sur la législation en vigueur dans le secteur. Ces dernières formations sont très intéressantes pour les nouveaux auditeurs internes ou les membres des services « qualité » des entreprises. Le site web d'Ovocom (www.ovocom.be) contient également des pages thématiques, qui offrent des informations sur des thèmes spécifiques, comme le transport ou l'achat auprès de producteurs primaires.

Vereenvoudiging en automatisering van administratie blijft nog steeds belangrijk bij OVOCOM. Daarom werd, samen met een hernieuwde versie van de OCI-tool, de webpagina "Lijst van bedrijven" aangepast, om het zoeken naar gecertificeerde bedrijven nog te vergemakkelijken. Ook de publicatie van bepaalde documenten werd in een nieuw kleedje gestoken, om belasting van mailboxen en e-mailverkeer te verminderen. En er zijn nog meer wijzigingen op komst; de ontwikkeling van meer interactieve tools die zowel voor bedrijven als certificatie-instellingen een hulp kunnen zijn en de verspreiding van informatie blijven belangrijke aandachtspunten.

2.1.1.2 GMP Dervoeders - Autocontrolegids Dervoeders

Bedrijven die GMP-gecertificeerd zijn, voldoen eveneens aan de vereisten voor de Autocontrolegids Dervoeders. De Gids bevat alle wettelijke vereisten waaraan bedrijven moeten voldoen. De GMP bevat daarenboven nog een aantal bovenwettelijke verplichtingen, die essentieel worden geacht voor de productie van veilige diervoeders. Het FAVV heeft geen bevoegdheid met betrekking tot de bovenwettelijke verplichtingen die werden opgenomen in de GMP standaard. Daarom wordt de Autocontrolegids door het FAVV ook als een afzonderlijke entiteit behandeld. Echter, om het voor de bedrijven zo eenvoudig mogelijk te houden, heeft OVOCOM ervoor geopteerd de Gids volledig te

verweven in de GMP. De certificatie-instellingen kunnen op deze manier ook gemakkelijk gecombineerde audits uitvoeren. Bedrijven aan wie een positieve autocontrolestatus wordt toegekend door het FAVV, krijgen een korting van 50% op de heffing aan het FAVV. Dit geldt dus voor alle Belgische gecertificeerde GMP-bedrijven, maar eveneens voor bedrijven die zich enkel voor de Gids laten valideren.

In 2011 werd de nieuwe versie van de Autocontrolegids Dervoeders verder uitgewerkt. De wetgeving evolueert immers continu. Zo werd onder andere gestart met het opstellen van een volledig gereviseerd hoofdstuk omtrent ‘Dierlijke Bijproducten’ en één omtrent de ‘Productie van Voeders voor Gezelschapsdieren’. Sinds eind 2010 erkent het FAVV immers ook de scope ‘productie van voeders voor gezelschapsdieren’ binnen de gids G-001. Ook de reeds bestaande hoofdstukken werden opnieuw grondig gereviseerd.

2.1.2 Plan d'échantillonnage sectoriel de l'APFACA

2.1.2.1 La théorie

Le coup d'envoi pour l'élaboration d'un plan sectoriel d'échantillonnage a été donné en 2003. Le plan a été mis en place afin de garantir au maximum la sécurité alimentaire dans la chaîne des aliments pour animaux. Tous les fabricants d'aliments composés et de pré-mélanges utilisent des matières premières similaires, d'origine similaire, et appliquent des processus similaires. Une approche sectorielle est donc possible.

L'objectif initial du plan est resté inchangé, mais la portée en est devenue plus grande. Au début, seuls les matières premières et les aliments composés faisaient partie du plan d'échantillonnage. Entretemps, les pré-mélanges et les additifs ont également intégrés au plan d'échantillonnage sectoriel pour la détection de substances indésirables. Le plan comprend trois niveaux: 1) les échantillons prélevés chez le producteur de pré-mélanges (niveau 1); 2) les échantillons prélevés à la réception de la matière première chez le fabricant de l'aliment composé ou du pré-mélange, donc avant le processus de mélange (niveau 2) et 3) les échantillons des aliments composés, donc après le processus de mélange (niveau 3). Le nombre d'échantillons à prélever par niveau est défini selon une méthode statistique (limite de détection et fiabilité).

En 2008, l'APFACA a élargi son plan d'échantillonnage en ajoutant des contrôles sur la présence de résidus de coccidiostatiques dans des aliments pour animaux non- cibles, cf. [infra](#). En 2010, l'APFACA a mis sur pied un plan d'échantillonnage axé sur [l'Exportation](#) d'aliments composés et de pré-mélanges. En 2011, un autre plan sectoriel a vu le jour: le plan d'échantillonnage [Petfood](#). Ces deux derniers plans seront développés plus loin dans ce Rapport annuel.

Pour les affiliés de l'APFACA, la participation au plan sectoriel d'échantillonnage pour la détection de substances indésirables est obligatoire. Non seulement les affiliés de l'APFACA mais aussi d'autres fabricants non-affiliés participent au plan d'échantillonnage de l'APFACA. En 2012, le nombre de participants s'élevait à 264 (unités de production).

2.1.2.2 Qu'est-ce qui a changé en 2011?

L'automatisation du plan d'échantillonnage sectoriel a été achevée en 2011. Les différents étapes du plan d'échantillonnage sont élaborés à l'aide d'un logiciel écrit sur mesure. La première étape, l'établissement de l'inventaire de toutes les matières premières utilisées et des préférences/aliments composés fabriqués: chaque participant est invité à remplir son propre inventaire en ligne (sous forme d'un fichier simple). Ces inventaires fournissent la base statistique pour le calcul du nombre d'échantillons à analyser. Le nombre d'analyses est basé sur les tonnages totaux (par groupe de produits déclarés dans les inventaires) et sur les points d'attention repris dans l'analyse sectorielle des dangers (cf. [infra](#)). Les analyses ainsi obtenues sont réparties entre les différents participants au plan sectoriel, en fonction des matières premières utilisées par le fabricant, les préférences et les aliments composés fabriqués, les dangers y liés, le tonnage total du fabricant, ... Elles sont uniformément réparties dans le temps. La répartition des échantillons a également été automatisée.

Chaque participant peut, à tout moment, consulter son planning individuel des échantillons à analyser sur le site web de l'APFACA. Les formulaires de demande d'analyse sont créés automatiquement. Le fabricant n'a qu'à envoyer son échantillon au laboratoire, accompagné du formulaire de demande d'analyse. Les résultats des analyses sont, après validation, repris dans la base des données et ensuite publiés sur le site web de l'APFACA. Chaque participant a accès à ses propres résultats d'analyse et aux résultats des analyses sectoriels anonymes.

Les participants au plan ont pu remarquer que la structure du site web a été modifiée ainsi que la méthode de travail. Le secrétariat reste à la disposition des fabricants pour répondre à leurs questions. La transition vers le nouveau système automatisé a, hélas, engendré quelques problèmes. L'APFACA et les spécialistes IT ont tout mis en oeuvre et continuent à tout mettre en oeuvre pour résoudre les problèmes le plus rapidement possible. Nous remercions tous les participants pour leur patience et leur demandons de nous mettre au courant d'éventuels manquements au système ou de nous faire parvenir leurs remarques! Le but est d'arriver à un système facile à utiliser tant par le participant que par le secrétariat.

Si vous avez des questions concernant le plan sectoriel d'échantillonnage , vous pouvez écrire un mail à analyses@bemefa.be. Andrea Cools et Eline Overvoorde s'occupent de vous. Vous retrouvez également toutes les informations sur notre site web, dans la rubrique [Sécurité alimentaire > Plan d'échantillonnage](#) et dans la rubrique [Analyses](#).

2.1.2.3 Afspraken met de laboratoria

BEMEFA sluit contracten af met de laboratoria en kan op deze manier globale afspraken maken: de analysemethode, de prijs, de wachttijd (b.v. voor de PCB's, dioxines...), de rapportage van de resultaten, ... Alles verloopt gecentraliseerd wat enkel voordelen oplevert. Ook voor individuele analyses (analyses buiten het sectoraal bemonsteringsplan – zie [verder](#)) kunnen BEMEFA-leden gebruik maken van deze afspraken.

Elk jaar worden de laboratoria geëvalueerd. Alle input omtrent uw ervaringen met de labo's is dan ook meer dan welkom.

2.1.2.4 Plan sectoriel d'échantillonnage 2011 – Analyses planifiées et résultats

Au total 1929 échantillons ont été analysés en 2011, ce qui correspond à 95.3% des analyses prévues dans le plan sectoriel. Le tableau ci-dessous donne un aperçu du nombre d'analyses réalisées par type d'aliment ainsi que le nombre de non-conformités.

Tableau1: Résultats des analyses effectuées dans le cadre du plan d'échantillonnage sectoriel 2011 de l'APFACA (A: additif ; MP: matière première pour aliments des animaux ; AC: aliment composé)

NIVEAU 1				
Paramètre	Type d'aliment	Analyses (plan)	Analyses (exécutées)	Nombre de non-conformités
4 métaux lourds (As, Cd, Hg, Pb)	Pré-mélange	59	58	0 ⁽¹⁾
NIVEAU 2				
Paramètre	Type d'aliment	Analyses (plan)	Analyses (exécutées)	Nombre de non-conformités
4 métaux lourds (As, Cd, Hg, Pb)	Pré-mélange/aliments minéraux	35	34	0
	A	34	31	0
	MP	21	25	0
5 métaux (As, Cd, Hg, Pb, F)	MP	25	24	0
aflatoxine B1	MP	46	35	2 [1x dari d'Egypte (blanc), 1x arachide (pelé)]
ambrosia	MP	22	21	0
antibiotiques	MP	31	30	0
acide cyanhydrique	MP	41	40	1 [tourt. de pression de graines de lin UE]
dioxines et PCB de type dioxine	Pré-mélange/aliments minéraux	35	32	0
	A	67	65	1 ⁽²⁾ [chélate de fer]
	MP	110	106	0 ⁽³⁾
mélamine	A	11	11	0
	MP	39	35	0
sclérotes	MP	20	9	0

mycotoxines	MP	376	364	0
impuretés insolubles	MP	7	6	0
HAP	MP	58	49	5 [2x pulpe d'agrumes, 3x luzerne non déshydratée]
PCB	Pré-mélange/aliments minéraux	35	35	0
	A	22	21	0
	MP	61	57	0
Pesticides	A	4	3	0
	MP	228	220	9 ⁽⁴⁾ [5x fourragère de riz, 2x pulpe d'agrumes, 1x gras de colza, 1x huile de soja]
salmonella	MP	123	118	1 ⁽⁵⁾
moisissures	MP	38	37	1 [maïs acidifié]
NIVEAU 3				
Paramètre	Type d'aliment	Analyses (plan)	Analyses (exécutées)	Nombre de non-conformités
4 métaux lourds (As, Cd, Hg, Pb)	Aliments minéraux	30	25	0
Salmonella	AC	149	141	0
Mycotoxines	AC	149	151	2 [2 X ZEA dans alim. pour porcs]
Coccidiostatica	AC	149	146	
TOTAL		2025	1929	22

⁽¹⁾ Seule 1 analyse confirmant une teneur élevée en arsenic dans un pré-mélange >4% (il n'existe pas de norme pour la présence d'arsenic dans des pré-mélanges)

⁽²⁾ 2 résultats d'analyse pour PCB de type dioxine attestant une teneur au-dessus du seuil d'action en chélate de zinc et en bentonite (il n'existe pas de norme)

⁽³⁾ 1 résultat d'analyse attestant une teneur en dioxine située entre le seuil d'action et la norme dans un échantillon de farine de poisson (scandinave)

1 résultat d'analyse pour PCB de type dioxine attestant une teneur au-dessus du seuil d'action dans un échantillon d'huile de soja (il n'existe pas de norme)

Au **NIVEAU 1** (pré-mélanges), 58 analyses ont été exécutées pour détecter la présence de 4 métaux lourds (arsenic, cadmium, mercure et plomb). Aucun dépassement de la norme n'a été noté, bien qu'une concentration d'arsenic plus élevée ait été retrouvée dans un prémélange (il n'existe pas de norme pour l'arsenic).

Au **NIVEAU 2**, 114 analyses ont été effectuées pour détecter la présence de métaux lourds (y compris le fluor). Aucun dépassement de la norme n'a été noté. Pour l'aflatoxine B1, des teneurs élevées ont été enregistrées dans un échantillon de dari d'Egypte blanc et dans un échantillon d'arachide pelé. Quant aux autres mycotoxines, aucun dépassement n'a été rapporté. Au total, 49 échantillons ont été analysés pour la présence d'hydrocarbures polyaromatiques (HAP), les chiffres ont révélé un dépassement de la norme (50 µg/kg , la somme BAPEQ) dans 2 échantillons de pulpe d'agrumes et 3 échantillons de luzerne non déshydratée. Dans 107 échantillons, les analyses ont révélé des résidus de pesticides, dont 6 au-dessus de la limite maximale de résidus (LMR), et ce compte tenu de l'incertitude de mesure (1x pirimifos-méthyl, 1x chlorpyrifos-éthyl, 2x carbendazim, 1x isoprothionale dans fourragère de riz, 2x procymidone dans du pulpe d'agrumes, 1x endosulfan dans du graz de colza et 1x ethoxyquin dans de l'huile de soja). Il n'a cependant pas été tenu compte des facteurs de concentration pour les produits transformés. Des 203 analyses sur dioxine, 1 échantillon a dépassé le seuil d'action (farine de poisson de la Scandinavie) et 1 échantillon a dépassé la norme (chélate de fer). Pour les PCB de type dioxine, le seuil d'action a été dépassé trois fois (huile de soja, chélate de zink et bentonite). Aucun de ces échantillons n'a révélé une teneur trop élevée en PCB de type non dioxine. Une analyse des aliments pour animaux sur Salmonelles s'est révélée positive (colza chauffé). Du typage il est ressorti qu'il s'agissait de *S. idikan*. L'analyse des moisissures a révélé des teneurs trop élevées dans 1 échantillon (maïs acidifié). Pour l'acide cyanhydrique, il y avait également 1 échantillon non conforme à la norme (tourteau de pression de graines de lin UE).

Toutes les analyses de détection de la mélamine se sont également révélées négatives. Dans aucun cas la teneur en ambrosia, antibiotiques, sclérotes et impuretés insolubles n'a dépassé la norme.

Au **NIVEAU 3** (aliments composés), 25 analyses ont été effectuées sur les métaux lourds dans les aliments minéraux. Les teneurs en arsenic, cadmium, mercure et plomb se trouvaient toujours sous la norme.

Quant aux aliments composés produits, 151 analyses ont été effectuées sur mycotoxines. Les rapports font état de 2 dépassements de la valeur indicative pour ZEA dans un échantillon d'aliments pour porcs. Sur un total de 141 analyses de Salmonelles (réalisées essentiellement sur des aliments pour porcs et volailles), aucun échantillon d'aliment pour porcs a été testé positivement.

2.1.2.5 Contrôle de la présence de mycotoxines dans les céréales et le maïs – récolte 2011 – les résultats

Le rapport sur l'*Early warning céréales* 2011 est consultable sur notre site web, sous la rubrique [Analyses>Résultats>Aperçu sectoriel global](#). D'après les résultats, il ne devrait pas y avoir de problèmes de mycotoxines dans les céréales ou dans les produits de céréales (destinés à l'alimentation animale) cette année. 100% des résultats d'analyses sont conformes à la norme.

La valeur guide pour DON dans les céréales (et produits de céréales), est de 8000 ppb. Aucun résultat ne dépasse les 1250 ppb et 96% des résultats étaient inférieures à 250 ppb.

La valeur guide pour ZEA dans les céréales (et produits de céréales), est de 2000 ppb. En 2011, 99% des résultats d'analyses sont inférieures à la limite de détection.

Un résultat sur froment dépassait les 75 ppb, mais était toutefois inférieure à 200 ppb. Les taux de Afla B1, FUM B1, FUL B2 et OTA sont partout très bas, mais il faut tenir compte de l'éventuelle augmentation de la présence de mycotoxines pendant la conservation. Les données ci-dessus ne donnent qu'une indication de la présence de mycotoxines après la récolte.

La période de floraison (les circonstances météorologiques), le choix de la variété, la culture précédente, le traitement du sol, etc. jouent également un rôle important dans le développement des mycotoxines.

Tout comme pour les céréales, un système d'*alerte rapide* est mis en oeuvre pour détecter des mycotoxines dans la **récolte de maïs**. En 2011, 87 échantillons ont été analysées, ce qui est plus qu'en 2010 (57 échantillons). Merci pour votre collaboration ! Les « pics » pour DON sont plus élevées que pour la récolte 2010, mais la moyenne de la valeur DON est inférieure. Les teneurs en mycotoxines pour la récolte du maïs 2011 ne sont pas alarmantes, mais nous vous avisons d'être vigilants, car certains lots pourraient contenir des teneurs plus élevées (surtout DON). Vous retrouvez les résultats sur notre site web sous [Analyses>Résultats>Aperçu sectoriel global](#).

2.1.2.6 Werkgroep HACCP en Werkgroep Kernvoederfabrikanten

De BEMEFA-werkgroepen HACCP en Kernvoederfabrikanten komen meerdere keren per jaar samen. Zij zijn ondermeer belast met de uitwerking en actualisatie van de gevarenanalyses, de uitwerking van het sectoraal bemonsteringsplan en de evaluatie van de voorgaande bemonsteringsplannen. BEMEFA wenst de leden van de werkgroepen te bedanken voor hun toewijding en inzet.

2.1.2.7 Bemonsteringsplan Petfood

Begin 2012 ging voor het tweede jaar op rij een bemonsteringsplan (plantaardige) Petfood van start. Het plan kent momenteel 2 deelnemers. Omwille van de specificiteit van bepaalde grondstoffen, werd in de planning ook gebruik gemaakt van de statistiek op niveau 1.

2.1.2.8 Bemonsteringsplan Export

Zoals reeds eerder aangehaald werkt BEMEFA ook jaarlijks een bemonsteringsplan Export uit, specifiek op maat van de exporteurs. Analyses op Salmonella, totaal kiemgetal, Enterobacteriaceae en Clostridium perfringens worden hierin opgenomen. Het plan kan opgesplitst worden in 3 delen: 1) uitvoer van diervoeders en toevoegingsmiddelen van dierlijke oorsprong van de EU naar de Russische Federatie; 2) uitvoer van niet-ingeblikte/droge petfood van dierlijke oorsprong van de EU naar de Russische Federatie; 3) uitvoer van ingeblikte petfood van dierlijke oorsprong van de EU naar de Russische Federatie. Acht productielocaties nemen in 2012 deel aan het plan. Het overzicht van te nemen stalen voor het Export plan zijn, net als alle andere analyses, terug te vinden onder [Analyses > Aanvragen](#). Het BEMEFA bemonsteringsplan Export werd goedgekeurd en aanvaard door het FAVV. BEMEFA maakt per kwartaal een overzicht van de resultaten beschikbaar aan het FAVV.

2.1.2.9 Interesse uit verschillende hoeken

Verschillende federaties tonen grote interesse in het sectoraal bemonsteringsplan van BEMEFA. Niet enkel zusterfederaties uit het buitenland, maar ook andere sectoren. BEMEFA is steeds bereid haar kennis en opgedane ervaring te delen met geïnteresseerde partijen.

2.1.3 Gevarenanalyse dervoeders

Alle gebruikte grondstoffen en geproduceerde eindproducten (voormengsels en mengvoeders) worden onderworpen aan een gevarenanalyse. Daarbij wordt nagedacht over wat de mogelijke gevaren zijn voor de voedselveiligheid bij het gebruik van die grondstoffen en de productie van die eindproducten en wat de ernst is van die gevaren. Elk mogelijk gevaar krijgt een score op enerzijds de kans op voorkomen en anderzijds de ernst ervan. De principes van HACCP (*Hazard Analysis of Critical Control Points*) liggen aan de basis van deze aanpak. Deze principes zijn sinds 2002 opgenomen in de GMP Dervoeders, hetgeen impliqueert dat iedere meng- en kernvoederfabrikant, die aan de GMP voldoet, een gevarenanalyse moet uitvoeren. Gezien de grondstoffen die door verschillende fabrikanten worden gebruikt grotendeels gelijkaardig zijn of eenzelfde oorsprong hebben, zijn ook de potentiële gevaren gelijkaardig. BEMEFA heeft er dan ook voor geopteerd om deze gevarenanalyse op sectorniveau uit te voeren.

Zeer regelmatig ondergaan deze gevarenanalyses, in samenwerking met de BEMEFA-werkgroepen HACCP en Kernvoederfabrikanten een grondige evaluatie. De grote flexibiliteit van een dergelijke aanpak zorgt dat steeds kan worden ingespeeld op recente gebeurtenissen. Zo kunnen ook steeds de nodige aanpassingen doorgevoerd worden aan het sectoraal bemonsteringsplan.

Het secretariaat heeft in 2011 alle gevarenanalyses vertaald naar het Engels. Dit betekent dat ze nu beschikbaar zijn in het Nederlands, het Frans en het Engels. (Volwaardige steunende) leden en deelnemers aan het sectoraal bemonsteringsplan hebben gratis toegang tot de gevarenanalyses. Niet-leden / niet-deelnemers kunnen een licentieovereenkomst aangaan om toegang te krijgen.

2.1.4 Individuele analyses

Naast analyses in het kader van het bemonsteringsplan, nemen meng- en kernvoederfabrikanten ook heel wat analyses op individuele basis. Analyse op de aanwezigheid van Salmonella, een bovenwettelijke vereiste van de GMP, is hier een zeer goed voorbeeld van. Zo heeft de sector tussen 2003 en 2011 maar liefst 23.862 monsters op de aanwezigheid van Salmonella laten analyseren, waarvan 21.595 op individuele basis, zowel op grondstoffen als op mengvoeders. Dit komt neer op 2000 à 3500 analyses op de aanwezigheid van Salmonella op jaarbasis. BEMEFA kon dan ook prompt reageren op de publicatie van het Wetenschappelijk advies van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV met betrekking tot Salmonella. De wetenschappers geven ondermeer het advies de nodige inspanningen te voorzien op het niveau van de voeders.

2.1.5 Uitwisselbaarheid internationaal

In 2011 werd een uitwisselbaarheidsovereenkomst getekend met AIC (*Agricultural Industries Confederation*) voor FEMAS (*Feed Material Assurance Scheme*), UFAS (*Universal Feed Assurance*

Scheme) en TASCC (Trade Assurance Scheme for Combinable Crops). Er werd eveneens een uitwisselbaarheidsovereenkomst gesloten met COCERAL (*GTP – Good Trading Practice*). De voorbereiding van een nieuwe uitwisselbaarheidsovereenkomst met GAFTA (*Grain and Feed Trade Association*) voor het GTAS (*GAFTA Trade Assurance Scheme*)-schema werd eveneens verdergezet. De intensieve samenwerking met GMP+International, met betrekking tot wijzigingen aan de beide standaarden, werd ook in 2011 verdergezet.

In 2011 werd eveneens een nieuwe stap gezet in het kader van de uitwisselbaarheid met het Duitse QS (*Qualität und Sicherheit*), die reeds vele jaren bestaat. Mengvoederproducenten, handelaars, transporteurs en opslagbedrijven uit België en Luxemburg, die een geldig GMP-certificaat hebben, behouden de oorspronkelijke mogelijkheid om binnen het QS-systeem te leveren. Omgekeerd kunnen QS-gecertificeerde voedermiddelenproducenten, handelaars, transporteurs en opslagbedrijven uit Duitsland leveren naar het Belgische GMP-systeem. Concreet betekent dit ondermeer dat Belgische mengvoeder- en voormengselfabrikanten kunnen leveren aan QS-bedrijven zonder bijkomende audit en zonder bijkomende kosten. De voorwaarde daartoe is wel dat zij een geldig GMP-certificaat hebben en voldoen, als producenten, aan het BEMEFA lastenboek ‘Beperkt gebruik van voedermiddelen van dierlijke oorsprong’ (Lastenboek Plantaardig, zie [verder](#)). De uitwisselbaarheid vandaag omvat alle types dervoeder. Een wederzijdse intensievere informatie-uitwisseling en een effectief samenwerkingsverband in crismomenten behoren eveneens tot de overeenkomst. De certificatievooraarden van de systemen worden eveneens wederzijds erkend.

De leden van het ICRT (*International Committee for Road Transport*) besloten reeds in 2008 dat een uiteindelijke versmelting van de ladingenlijsten, die in de verschillende standaarden worden gehanteerd, nodig zou zijn om een uniforme beoordeling van producten mogelijk te maken. Aangezien een grondige evaluatie van de huidige lijsten toch aan de orde was, werd besloten tot de opmaak van een algemene databank ladingsbeoordelingen en reinigingsregimes met overname van alle reeds ingedeelde producten. Dit houdt in dat alle producten die momenteel in één van de standaarden zijn opgenomen, door alle partners worden geëvalueerd. In 2011 werd grote vooruitgang geboekt in de ontwikkeling van de vervalige databank en de evaluatie van de bestaande ladingsbeoordelingen en reinigingsregimes. De lancering van de database vond plaats op 17 april 2012. De database IDTF (*International database Transport (for) Feed*) is toegankelijk via de websites van alle leden van het ICRT (OVOCOM, GMP+ International, Qualimat en QS), en beschikbaar in 4 talen.

2.1.6 Aliments médicamenteux

Ci-après, vous retrouvez un aperçu chronologique des initiatives en matière d’aliments médicamenteux et des réalisations accomplies dans ce contexte par le secteur des aliments composés pour animaux. Un grand nombre des sujets cités seront traités plus loin dans ce rapport.

- ✿ 1994: Introduction du système de l’autocontrôle GMP-Pays-Bas
- ✿ 2001: Création de l’a.s.b.l. OVOCOM et du GMP
 - Description des méthodes de contamination croisée
 - Application des seuils de tolérance
 - Détermination des facteurs de multiplication pour les différentes substances actives
 - Détermination de la séquence de production

- 2004: Mise en place du Comité scientifique ‘résidus’ au sein de l’APFACA (avec Prof. M. Van Belle comme président). Elaboration d’une proposition de tolérances.
- 2005 : Démarrage des études de transfert (RESPOUL ,.....)
- 2006: Démarrage du projet de la ‘prescription électronique’
- 2007: Première installation d’un “mélangeur séparé” dans l’usine de fabrication d’aliments composés (les prémlanges médicamenteux ne sont plus mélangés dans le mélangeur principal)
- 2008: normes pour coccidiostatiques
 - Nouveau plan sectoriel d’échantillonnage pour détecter la présence des ‘coccidiostatiques’, évaluation annuelle et concertation avec l’AFSCA.
- 2008: Premier appareil de dosage de précision
- 2009: Enlever les “pompes à médicament” pour l’administration des médicaments chez l’éleveur
- 2009: Introduction du microtraceur pour mesurer le degré de contamination croisée (nouvelle méthode)
- 2009: Première enquête annuelle concernant les prémlanges et les aliments composés médicamenteux
- 2010: Première collaboration avec BelVetSac (*Belgian Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption*)
- 2011: Soutien au projet conjoint de Boerenbond et de Certus sur l’utilisation des antibiotiques (ABcheck)
- 2011: Co-fondateur d’AMCRA (Centre de connaissances pour *AntiMicrobial Consumption and Resistance in Animals*)
- 2011: Etude réalisée par Prof. P. De Backer (Toxicologue)
- 2011: Plus de 60 % des prémlanges médicamenteux sont incorporés par le biais d’un « mélangeur séparé ». Plus de la moitié des entreprises agréées pour la fabrication d’aliments médicamenteux disposent d’un mélangeur séparé
- 2011: Rédaction d’un plan d’action ‘aliments médicamenteux’ 2012 – 2014 et concertation avec l’AFSCA et AMCRA

2.1.6.1 Le point sur les prémlanges et aliments médicamenteux

Chaque année, l’APFACA mène une enquête parmi ses affiliés en vue de tracer le bilan des quantités de prémlanges médicamenteux utilisées et des productions d’aliments composés médicamenteux . Ces enquêtes ont permis de recueillir des données couvrant la période 2009- 2010- 2011. Les résultats de l’année de production 2011 sont actuellement en cours d’évaluation. Vous trouvez ci-dessous un bref aperçu des résultats de l’année de production 2010 (enquête menée en 2011).

En 2010, 62 entreprises étaient agréées pour la production d’aliments médicamenteux. Au total, 40 prémlanges médicamenteux étaient reconnus par l’AFMP (l’Agence fédérale des médicaments et des produits de santé), dont 35 ont été utilisés par nos affiliés. Au total, 237 892 tonnes d’aliments médicamenteux ont été fabriqués en 2010 : 230 493 tonnes d’aliments médicamenteux pour porcs (versus 215 632 tonnes en 2009), 6 315 493 tonnes d’aliments médicamenteux pour volailles (versus 5 479 tonnes en 2009) ainsi qu’une quantité très réduite d’autres types d’aliments médicamenteux (lapins). Le pourcentage d’aliments médicamenteux pour porcs s’élève à 6,72% (par

rappor t à la production totale en 2010 par les fabricants ayant répondu à l'enquête) : 2.22% des aliments pour porcs contient des vermifuges; 4.50% contient (outre les vermifuges) d'autres médicaments (antibiotiques). 682 446 kg de pré-mélanges médicamenteux ont été incorporés en 2010 (dont plus de 9% de vermifuges), versus 653 805 kg en 2009: soit une augmentation de 4.38%. Une augmentation de la production d'aliments médicamenteux n'est pas nécessairement un mauvais phénomène, à condition qu'elle contribue à une réduction de l'utilisation totale des antibiotiques au niveau de l'élevage. D'après l'APFACA, les aliments médicamenteux peuvent donner lieu à une diminution de l'utilisation totale de médicaments. L'APFACA souligne ici à nouveau l'importance d'avoir un aperçu total de l'utilisation d'antibiotiques au niveau de l'élevage.

2.1.6.2 Actieplan gemedicineerde voeders 2012 – 2014

In 2011 werd de aanzet gegeven tot de uitwerking van een actieplan gemedicineerde voeders. Hierin zijn autoregulerende maatregelen opgenomen die tussen 2012 en 2014 zullen worden gerealiseerd. Meer details omrent dit actieplan worden weldra kenbaar gemaakt. Overleg met het FAVV vond medio april 2012 plaats. Mits een aantal kleine opmerkingen heeft het FAVV zich akkoord verklaard met dit actieplan. De geplande acties in 2012 – 2014 worden nu in een convenant gegoten. Ondertekening zal begin van de zomer 2012 plaatsvinden.

Deze autoregulerende maatregelen zullen eveneens aan AMCRA worden voorgelegd.

2.1.6.3 Versleping

Volgens de GMP dient een installatie na het gebruik van toevoegingsmiddelen of gemedicineerde voormengsels gespoeld te worden. Er kan immers versleping optreden van de ene charge naar de daaropvolgende charge(s). Het versleppingsniveau wordt gedefinieerd als de hoeveelheid van een nutriënt of bestanddeel (een toevoegingsmiddel of gemedicineerd voormengsel) uit een voorafgaande charge, uitgedrukt in procenten, die in de daarop volgende charge voeder (van dezelfde grootte) terechtkomt. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de verwerkings-eigenschappen van de gebruikte producten. De installatie-eigen versleping zal aan de hand van een vermenigvuldigingsfactor gecorrigeerd worden, om also de daadwerkelijke versleping te bekomen. Om het minimum aantal spoelcharges te berekenen, stelt BEMEFA een Excelspreadsheet ter beschikking van haar leden: zie rubriek [Kwaliteit > Residuen > Spoelcharges](#) op onze website. Deze problematiek wordt behandeld in de BEMEFA-werkgroepen residuen en versleping, zowel voor coccidiostatica als voor gemedicineerde voeders.

Coccidiostatica – Bemonsteringsplan BEMEFA

In 2008 ging BEMEFA van start met een bemonsteringsplan voor de detectie van residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren. Enkel producenten van doeldervoeders nemen hieraan deel: begin 2012 betrof het 30 fabrikanten, die samen ongeveer 437 500 ton mengvoeders met coccidiostatica produceren. Om de resultaten van het plan te kunnen evalueren wordt voor elk geanalyseerd staal gevraagd een online enquête in te vullen.

Het sectorale bemonsteringsplan op residuen van coccidiostatica genereert analyseresultaten op niveau van een charge (meel) of run (korrel). In 2011 werden in totaal 146 van de geplande 149 stalen geanalyseerd op residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren. In 85 stalen (58,2%) werd geen enkel residu boven detectielimiet teruggevonden. In de overige 61 stalen werd steeds het residu van 1 bepaald coccidiostaticum teruggevonden. Meestal was dit salinomycine : in 47 stalen werden hiervan residuen gedetecteerd. Monensin (7x) en robenidine (5x) vervolledigen de top drie. Daarnaast werd ook narasin (2x) en decoquinate (1x) teruggevonden. In geen enkel staal werd meer dan één residu boven detectielimiet aangetroffen.

Voor 7 stalen van een charge/run was het resultaat niet-conform, wat overeenkomt met net geen 5% van het totaal aantal stalen . De conformiteit van analyseresultaten dient echter beoordeeld te worden op niveau van een lot. Een lot bestaat in deze context dus uit aaneensluitend na elkaar geproduceerde charges/runs die als dusdanig ook uitgeleverd worden. Voor de stalen in kwestie diende de fabrikant dus een tegenanalyse uit te voeren op een staal representatief voor het lot.

Overdrachtstudies

In 2005 startte BEMEFA met de uitvoering van overdrachtstudies. [RESPOUL](#) heeft zowel betrekking op vleeskuikens als op leghennen en heeft ‘de ontwikkeling van een model voor de bepaling van overdrachtsfactoren van residuen bij pluimvee’ tot doel. Dierproeven werden uitgevoerd, in dewelke de dieren voeder krijgen met daarin residuen van coccidiostatica of gemedicineerde diervoeders aan ofwel 10 ofwel 5 ofwel 2,5 % van de dosis, en dat gedurende 14 dagen; hierop volgt een periode van 16 dagen met blanco voeder. Met betrekking tot de gemedicineerde diervoeders, werden sulfadiazine en doxycycline reeds gebruikt (beide met een therapeutische dosis van 250 ppm). De volgende actieve substanties waarvoor in RESPOUL gegevens beschikbaar zullen zijn, zijn flubendazol en tylosine. Op het gebied van de coccidiostatica werden lasalocid en monensin getest.

2.1.6.4 AMCRA

« L’enregistrement de l’usage des antibiotiques dans la production animale est une nécessité! L’industrie des aliments composés pour animaux a, elle aussi, mesuré et continuera à mesurer! » Des mesures politiques relatives à utilisation d’antibiotiques, basées sur une connaissance profonde des faits (faits & chiffres) donnent les meilleurs résultats. Une initiative en matière de la politique antibiotique, impliquant toute la chaîne, constitue le meilleur fondement. Des mesures supportées par tous les maillons de la chaîne permettent une approche efficace de la problématique, avec comme résultat une réduction totale de l’utilisation des antibiotiques! Déplacer le problème n’offre d’ailleurs pas de solution ! Le message est donc claire : enregistrer, confronter, sensibiliser, motiver, éduquer et réduire! » Avec cette motivation , l’APFACA a décidé de contribuer à l’histoire d’AMCRA en devenant le co-fondateur.

AMCRA , le Centre de connaissances “Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals” s’est fixé comme objectif de rassembler et d’analyser toutes les données relatives à l’utilisation des antibiotiques et à la résistance aux antimicrobiens chez les animaux en Belgique. Les résultats

obtenus seront communiqués de manière neutre, objective et transparente, dans un souci de sensibilisation et de vulgarisation. AMCRA lancera bientôt son site web: www.amcra.be.

Les fondateurs et les souteneurs financiers d' AMCRA sont les organisations agricoles (Boerenbond, le syndicat ABS et la Fédération wallonne de l'Agriculture (FWA)), l'Association professionnelle des fabricants d'aliments composés pour animaux (APFACA), l'Association professionnelle de l'industrie pharmaceutique (Pharma.be), le département néerlandophone du Conseil supérieur de l'Ordre des vétérinaires ensemble avec la faculté de médecine vétérinaire de l'Université de Gand. L'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (AFSCA) et l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé (l'AFMP) soutiennent et cofinancent AMCRA.

L'APFACA participe dans les groupes de travail mis en place par AMCRA:

- GT collecte de données
- GT Porcs – Oxyde de zinc
- GT Communication

2.1.6.5 Studie Prof. Toxicoloog De Backer

In 2011 liet BEMEFA een studie uitvoeren door Prof. Toxicoloog De Backer omtrent de mogelijke wisselwerkingen en klinische interacties tussen geregistreerde diergeneesmiddelen aangewend als gemedicineerde voormengsels. Gezien er bij een accidentele versleping steeds sprake is van lage concentraties is de conclusie van de studie duidelijk: het is zeer onwaarschijnlijk dat er wisselwerkingen of andere interacties zullen optreden.

2.1.6.6 AB check

BEMEFA ondersteunt het project van Boerenbond en Certus om het antibioticagebruik op varkensbedrijven in kaart te brengen. Het project werd '[ABcheck](#)' gedoopt. De Universiteit Gent, faculteit Diergeneeskunde, heeft een online systeem uitgewerkt om bij een tachtigtal varkensbedrijven het diergeneeskundig gebruik in kaart te brengen. Dit systeem kan ook op pluimvee- en kalkoenbedrijven worden toegepast.

2.1.6.7 BelVetSac

BelVetSac, wat staat voor *Belgian Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption* heeft tot doel cijfers te verzamelen over het antibioticagebruik in de Belgische veehouderij. Dit consortium opereert onder de vleugels van het *Belgian Antibiotic Policy Coordinating Committee* (BAPCOC). De BelVetSac studie is uitgevoerd aan faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent (Eenheid voor Veterinaire Epidemiologie) in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid (WIV-ISP), het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie (CODA-CERVA), en het FAGG. Begin 2012 werd het rapport gepubliceerd voor de jaren 2007 – 2010. De dalende trend van 2007-2009 (daling van 12,8% in totale hoeveelheid actieve substantie) werd in beperkte mate verder gezet, resulterend in een daling van 14,2% in totale hoeveelheid actieve substantie gedurende de periode 2007-2010.

2.1.7 Microbiologie – Salmonelles

En novembre 2011, une nouvelle législation relative à la salmonella a été publiée ([Règlement \(CE\) no 1086/2011](#)), dont l'entrée en vigueur était prévue pour le premier décembre 2011. Ce Règlement interdit la présence de *Salmonella enteritidis* (SE) ou *typhimurium* (ST) dans les viandes fraîches de volailles. Par contre, la prévalence des salmonelles chez les volailles vivantes (poulets de chair) peut s'élever jusqu'à 1%. Que faire des poulets de chair à 1% SE et ST? Les différents maillons de la filière des volailles se sont penchés sur la question. En Belgique, beaucoup de fabricants d'aliments composés pour animaux achètent des poulets de chair et les vendent aux abattoirs. Il était clair que les abattoirs, craignant les réclamations et les rappels, n'étaient pas prêts à mettre sur le marché de la viande de volailles provenant d'animaux testés positifs à la salmonelle SE et ST lors des contrôles de sortie. Il fallait chercher un marché nouveau (et inconnu) de viande cuite – à condition de pouvoir les vendre.

L'APFACA a réuni les différentes parties concernées autour de la table en vue d'élaborer un plan d'approche commun, mais le manque d'initiatives et de consensus a conduit l'APFACA à élaborer un plan d'action, en concertation étroite avec le GT Poulets de chair, plan qui a été ensuite présenté aux autres stakeholders concernés.

L'échantillonnage indépendant chez l'éleveur de volailles est organisé par Lavetan (accrédité par BELAC), comme contrôle de sortie. Il a été convenu que les lots testés négatifs au contrôle de sortie (donc +/- au milieu de la période d'engraissement), gardent le statut « satisfaisant » (le contrôle d'entrée au niveau des abattoirs sera également confirmé négatif). Très vite, la nécessité d'un sérotypage rapide, ainsi que la permanence du laboratoire s'imposaient. Les analyses sont réalisées par CODA/SERVA. Les abattoirs se sont mis d'accord pour ne plus accepter de poulets qui n'ont pas été soumis à un échantillonnage par un indépendant.

Il fallait encore défaire un noeud important: comment compenser les éleveurs pour les livraisons de lots SE et ST de valeur inférieure ? Un système de solidarité, accessible aux éleveurs néerlandais et belges livrant aux abattoirs belges, a été mis en place. Les éleveurs reçoivent l'opportunité de contribuer à un Fonds, c'est ce qu'on leur conseille. Les éleveurs sinistrés qui ont contribué reçoivent des dédommagements jusqu'à 85% de la valeur des lots d'animaux sains.

Une première évaluation de cette mesure est actuellement en cours. Une évaluation plus détaillée suivra à l'issue d'une première année d'échantillonnages indépendants. On espère alors aussi avoir une estimation plus réaliste de la prévalence des salmonelles en général et des salmonelles SE / ST en particulier.

2.2 Milieu

2.2.1 Stofexplosie

2.2.1.1 Studie ERM stofexplosie extern risico en webapplicatie GEX

In 2011 werd verdergewerkt in het kader van de geactualiseerde studie “**Sectorale risicoanalyse stofexplosies in mengvoederbedrijven**”. Er werd aangevangen met de herwerking van deze studie, in samenwerking met ERM, in 2008. Publicatie volgde in 2010. 2011 werd het jaar van de waarheid: validatie van het model vond plaats aan de hand van het doorrekenen van de eerste concrete cases. BEMEFA investeerde eveneens in de ontwikkeling van een **webapplicatie, GEX** genaamd: deze laat toe op een handige en gebruiksvriendelijke manier het extern stofexplosierisico te berekenen. De impact van verschillende mogelijke inspanningen om het extern risico te reduceren kan met deze applicatie gesimuleerd worden. De applicatie is aldus ook een handige tool om een investeringsstrategie uit te stippen.

In dit kader heeft BEMEFA de werkwijze aangenomen van te werken in groepsessies.

Geïnteresseerden worden verondersteld van eerst een opleiding te volgen bij BEMEFA. Vervolgens dienen de bedrijven individueel de nodige voorbereidingen te treffen, met betrekking tot de berekeningen en de benodigde gegevens. Als volgende stap worden de betrokken bedrijven in groepen opgesplitst, in functie van het tijdskader waarbinnen ze de berekeningen wensen door te voeren. De individuele dossiers worden in groep besproken en bijgestuurd, onder begeleiding van een erkend deskundige. BEMEFA zorgt voor begeleiding tot en met het indienen van de dossiers bij de overheid (LNE – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Milieuvergunningen). Via deze groepsaanpak is het niet meer nodig dat ieder bedrijf individueel beroep doet op een erkend deskundige. Enkel de precaire gevallen vereisen een specifieke aanpak. Deze werkmethodiek werd afgetoetst met en goedgekeurd door LNE. Meer nog, ze loofden de aanpak van BEMEFA en de sector en waren vragende partij om de aanpak ook aan andere provincies voor te stellen (zie [verder](#))

Ook de studie omtrent het **stofexplosieveiligheidsdocument en interne zoner**g is aan een update toe. BEMEFA voorziet alvast een actualisatie van het beschikbare handboek en een opleiding vóór de zomer 2012. Meer informatie volgt binnenkort.

2.2.1.2 Opleidingen en overleg met LNE

In 2011 organiseerde BEMEFA meerdere opleidingen in het kader van de geactualiseerde ERM studie “**Sectorale risicoanalyse stofexplosies in mengvoederbedrijven**”. Na een gemeenschappelijke opleiding, worden geïnteresseerden in groepen opgesplitst in functie van het tijdskader waarbinnen ze de berekeningen wensen door te voeren en hun dossier wensen in te dienen. Zo kunnen de individuele dossiers telkens in groep worden aangekaart en besproken.

BEMEFA heeft eveneens begin 2012 een opleiding verschaft aan een tiental medewerkers van LNE. LNE West-Vlaanderen was tevreden met de originele aanpak van BEMEFA en de sector en wilde deze aanpak bij haar collega's van andere provincies aanprijsen. BEMEFA verzorgde daarvoor een opleiding voor medewerkers van de departementen Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant en het Hoofdkantoor te Brussel. Ook hen werd bovenstaande werkwijze voorgesteld.

2.2.2 Laag-nutriëntenconvenant

Voor het eerst werd begin 2011 een vierjarenconvenant ondertekend tussen BEMEFA en de vereniging van zelfmengers enerzijds en de Vlaamse Overheid anderzijds. Met het laag-nutriëntenconvenant biedt de mengvoedersector haar medewerking aan de reductie van mestoverschotten: voeders worden op de markt gebracht met een lager gehalte aan eiwit en/of fosfor. Het huidige convenant loopt tot en met 2014. Voor 2012 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen. Meer info op onze site, rubriek [Milieu > Convenanten > Laag-nutriëntenconvenant](#).

De evaluatie van het convenant 2011 verliep goed: 1 deelnemer aan het convenant werd geschorst, wegens het niet naleven van de aangifteplicht naar de Mestbank toe.

Monsters genomen in het kader van het laag-nutriëntenconvenant dienen verzegeld en voorzien van een uniek nummer te worden bewaard. BEMEFA biedt [monsterzakjes](#) en [verzegelingsetiketten](#) aan. Meer info op onze website.

2.2.3 Sectoraal preventieplan verpakkingen

Bedrijven die jaarlijks meer dan 100 ton primaire verpakkingen op de Belgische markt brengen, hebben de verplichting een preventieplan met betrekking tot verpakkingsreductie op te stellen. Zo ook mengvoeder- en kernvoederbedrijven. BEMEFA biedt haar leden de kans deel te nemen aan een sectoraal preventieplan. Aan het plan 2010-2013 nemen 3 BEMEFA-(steunende) leden deel. Vroeger lag de limiet op 10 ton verpakkingsafval per jaar (i.p.v. 100 ton) en kende het sectoraal preventieplan meer deelnemers. Echter, anno 2010 hadden deze quasi allen het optimum qua besparing van verpakkingen bereikt.

2.2.4 Energie

2.2.4.1 L'APFACA et Scholt Energy Control signent un accord de collaboration énergétique
L'APFACA et Scholt Energy Control (fournisseur d'énergie pour le marché professionnel aux Pays-Bas et en Belgique), ont conclu un accord de collaboration début mars. L'APFACA jouera le rôle de conseiller et mettra ses affiliés intéressés en contact avec le fournisseur, Scholt. Scholt Energy Control est, depuis quelques années, un des plus grands fournisseurs d'énergie à l'industrie des aliments (composés) pour animaux aux Pays-Bas. Par le biais de l'APFACA, Scholt Energy Control offre aux affiliés de l'APFACA un concept unique en matière d'achat d'énergie : un achat étalé sur le marché au jour le jour BELPEX et sur le marché à terme ENDEX. Scholt Energy Control propose aux affiliés- acheteurs d'énergie- de la facilité et de la sécurité et des perspectives de bénéfices.

L'énergie offerte par Scholt Energy Control est à 100% certifiée et provient de sources d'énergie renouvelables belges. Les membres de l'APFACA retrouvent plus d'information sur le site web de l'APFACA : [Environnement > Energie](#).

La collaboration a été évaluée pour la première fois à la mi-avril 2012 et d'autres évaluations

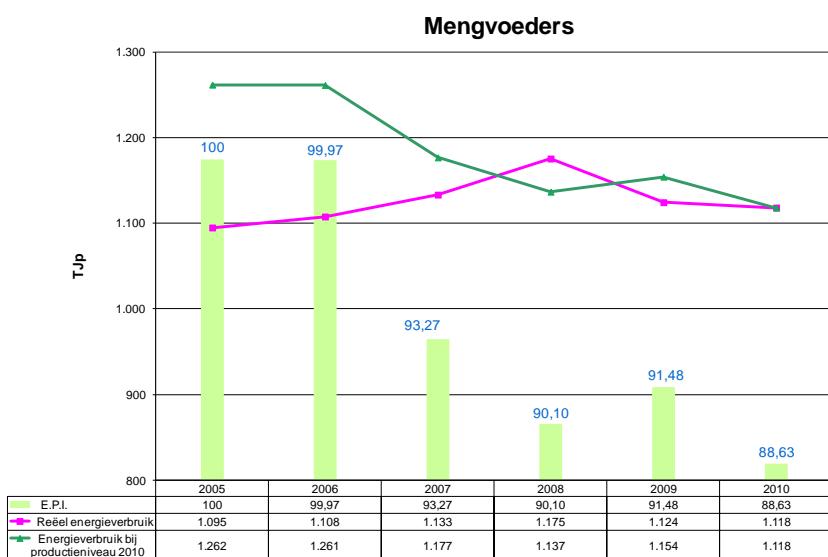
suivront. Il est utile de suivre les évolutions de très près. Plusieurs affiliés de l'APFACA se sont déjà tournés vers le nouveau fournisseur énergétique, Scholt Energy Control.

2.2.4.2 Energie Auditconvenant

Bedrijven die aangesloten zijn aan het energie auditconvenant leveren door middel van energiebesparende maatregelen hun bijdrage aan de Vlaamse CO₂-doelstellingen. Er nemen 6 (steunende) leden van BEMEFA deel aan het auditconvenant. De overige leden overschrijden de minimum verbruiks drempel van het auditconvenant niet.

BEMEFA zetelt in de Commissie Auditconvenant, die de invulling van het auditconvenant beoordeelt en leidt. Ook knelpunten, aanvullende activiteiten, samenwerkingsverbanden en betwistingen worden in deze commissie geëvalueerd en besproken.

Het primaire energieverbruik bij de auditconvenantbedrijven uit de mengvoedersector daalde in 2010 heel lichtjes (- 0,5%) ten overstaan van 2009. In tegenstelling tot de meeste andere sectoren is er niet echt een terugkeer naar het productieniveau van vóór 2009. Desondanks kende de Energie Prestatie Index een verdere daling met ongeveer 3% naar 88,63 (zie onderstaande figuur); dit terwijl de gehele groep van voedings- en mengvoederbedrijven nagenoeg constant bleef op 93,06. De deelnemers uit de mengvoedersector slaagden er dus in nog vooruitgang te boeken op vlak van energie-efficiëntie.

2.2.5 Geur

VEMIS is het centrum voor kennisopbouw en kennisverspreiding inzake luchtemissies in de veehouderij en werd begin 2011 opgericht. De stichtende leden zijn ILVO, UGent, Inagro (Proefcentrum voor innovatie, verbreding en advies) en de Provincie West-Vlaanderen. BEMEFA is één van de leden van VEMIS.

Wat is de missie? Prioritair gaat de aandacht uit naar geuremissies zonder aan de andere emissies voorbij te gaan. De focus ligt bij varkens en pluimvee. Het consortium wil met de uitwerking van een pakket maatregelen en acties antwoorden formuleren op de vele kennislacunes. Enkele voorbeelden: Onderzoek naar ondermeer de relaties tussen de verschillende soorten emissies; stimulatie van de ontwikkeling van oplossingen voor de reductie van emissies voor zowel bestaande als nieuwe stallen; platformwerking met de betrokken partijen en instanties;...

2.3 Duurzaamheid

2.3.1 Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS

2.3.1.1 Het Platform Maatschappelijk Verantwoorde Diervoederstromen

Het Platform Maatschappelijk Verantwoorde Dervoederstromen (MVDS) werd op initiatief van BEMEFA in 2006 opgericht, in samenwerking met volgende stakeholders: BCZ (de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie), BOERENBOND, FEBEV (Federatie van het Belgisch Vlees), COMEOS (de Belgische Federatie van de Distributie), FEVIA (Federatie Voedingsindustrie), FWA (de Waalse Landbouwfederatie) en Imexgra (de Syndicale Kamer voor de Import- en Exporthandel in Granen). APIM, de federatie van de margarinefabrikanten, zal het platform eveneens vervoegen. Het doel van het Platform MVDS is drieledig: 1) Uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde dervoederstromen; 2) Promoten van lokale (lees Europese) eiwitten; 3) Gebruik van eiwitten diversificeren. Elk van de 3 doelstellingen wordt gerealiseerd met behulp van een actieplan.

2.3.1.2 Round Table on Responsible Soy

Voor het uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen, werd geopteerd om soja als eerste case te bestuderen. Omstrent soja werd in 2004 een Ronde Tafel samengesteld: [Round Table on Responsible Soy](#) (RTRS), met

als doel een internationaal gedragen standaard op te stellen voor maatschappelijk verantwoorde “responsible” sojaproductie. BEMEFA nam deel aan deze Ronde Tafel als vertegenwoordiger van de Europese mengvoederindustrie en nam in deze hoedanigheid deel aan verschillende werkgroepen: Principes & Criteria, Traceerbaarheid, Certificatie, Chain of custody (controle van de RTRS gecertificeerde soja doorheen de rest van de keten), Communicatie (nog steeds actief). Meer dan 140 organisaties van over de hele wereld keurden de standaard goed. De RTRS-standaard werd aangevuld met een ‘non-GM add on’: RTRS-soja met bijkomende eisen voor wat betreft genetische modificatie. In 2010/2011 werd 250 000 ton RTRS-soja op de markt gebracht.

2.3.1.3 Het BEMEFA lastenboek 'De productie en levering van mengvoeders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja)'

Het Platform MVDS besloot haar werk op dat van RTRS af te stemmen. In afwachting van de volledige ontwikkeling van de RTRS standaard, alsook in afwachting van het volledig operationeel worden van het netwerk van de RTRS sojaproductie, besloot het Platform MVDS zelf een Belgische standaard uit te schrijven, gebaseerd op parameters opgenomen in de RTRS standaard. Het BEMEFA lastenboek

'De productie en levering van mengvoeders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja)' was een feit. De Belgische mengvoedersector stelde vervolgens streefwaarden voor de samenaankoop van mv-soja voor de komende jaren. In het beginjaar 2009/2010 werd 100 000 ton gecertificeerde mv-soja aangekocht. In 2010/2011 werd een

aankoop van 150 000 ton mv-soja gerealiseerd en in oogstjaar 2011/2012 zal dit 250 000 ton mv-soja bedragen. Het doel is om tegen 2014/2015 alle soja voor de Belgische mengvoederproductie volgens de RTRS-standaard aan te kopen. Progressief worden de parameters waaraan de soja voldoet

uitgebreid om zo geleidelijk aan de Belgische standaard te laten samenvallen met de RTRS-standaard. Tegelijkertijd wordt getracht om ook andere Europese landen dit pad te laten bewandelen.

Sinds de Algemene Vergadering van BEMEFA in 2011 nemen alle leden van de federatie deel aan het lastenboek mv-soja.

2.3.1.4 Het actieplan Alternatieve Eiwitbronnen (AAE)

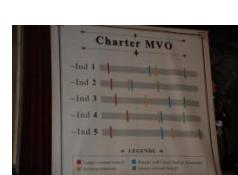
Voor de promotie van lokale (Europese) eiwitten en de differentiatie van het gebruik van eiwitten, heeft de Belgische mengvoedersector, met steun van de Vlaamse Overheid, een [actieplan](#) uitgeschreven. Vijf hefbomen kunnen worden onderscheiden: 1) Sensibilisering; 2) Bewustmaking en promotie binnen de EU; 3) Stimulering van (eerder praktijkgericht) onderzoek; 4) Subsidiëring van landbouwers via specifieke maatregelen; 5) In kaart brengen van valorisatiepaden van bijproducten van bijvoorbeeld voedingsindustrie en bio-ethanolproductie.

In 2011 werden de eerste stappen gezet naar de uitwerking van een gelijkaardig plan met de Waalse Overheid. Daarnaast werd ook, in samenwerking met ILVO, een studiedag georganiseerd getiteld 'Optimale eiwitproductie met grasland voor rundvee'. Momenteel wordt de mogelijkheid bekeken van enkele onderzoeken naar het gebruik van alternatieven voor niet Europese soja.

2.3.1.5 Samenwerking met Initiatief Duurzame Handel (IDH)

IDH, het Nederlandse Initiatief Duurzame Handel, helpt internationale handelsketens te verduurzamen. Daartoe bouwen zij resultaatgerichte coalities van bedrijven, NGO's, overheden en andere partners, waar binnen ze publieke en private krachten, kennis, ambities en belangen samen bundelen om internationale handelsketens te verduurzamen. IDH heeft veel contacten in Brazilië en Argentinië. Een samenwerking zorgt voor het versterken van de band met de landbouwers daar ter plaatse, alsook voor een nog betere controle. In 2012 liggen een aantal concrete samenwerkingsplannen op tafel.

2.3.2 Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Tijdens haar Algemene Vergadering in 2011 lanceerde BEMEFA een duurzaamheidscharter: het charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, kortweg MVO. MVO is een toekomstgerichte manier van ondernemen die aandacht heeft voor de betrokkenheid van de onderneming in de samenleving. Het is een manier van ondernemen waarbij naast het optimaliseren van het bedrijfsrendement eveneens zorg wordt gedragen voor mens, milieu en maatschappij. "Ik ben ervan overtuigd dat het onze manier van denken, van doen en van 'onze bedrijven leiden' nog een lange tijd zal (blijven) beïnvloeden", aldus co-ondervoorzitter Frank Decadt tijdens de Algemene Vergadering. "Bij bedrijven die op een ernstige manier aan een duurzame bedrijfsvoering werken, groeit steeds meer de behoefte om daarvoor erkend te worden. Het gaat om bedrijven die vanuit hun kernwaarden en vanuit een ethisch besef hun maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen."

BEMEFA werkte een MVO Barometer uit, die specifiek is voor de mengvoedersector. De laatste jaren zijn definities ontstaan en is duurzaamheid gekristalliseerd rond het evenwicht zoeken tussen de 3 P's: PEOPLE, PLANET en PROFIT. De BEMEFA MVO barometer is rond dat evenwicht opgebouwd en omvat verschillende niveaus die telkens een hoger niveau van Maatschappelijke Verantwoording inhouden. Het eerste niveau is het opstartniveau dat overeenkomt met een nulmeting. Het is voornamelijk de bedoeling dat de bedrijven hun evolutie kunnen "meten" en in kaart brengen. Voorlopig kiest de mengvoedersector voor een "eigen meetbaar systeem". Dit heeft een minder dwingend karakter dan een gecertificeerd systeem en geeft bovendien de mogelijkheid het systeem aan maturiteit te laten winnen. Het is de bedoeling geleidelijk aan de lat hoger te leggen.

Om te starten omvat de BEMEFA MVO Barometer 5 indicator-eisen, verdeeld volgens de 3 P's:

- Gebruik van bijproducten (uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie)
- Percentage lokale (Europese) eiwitten
- Aankoop van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja
- Investeringen in opleidingen
- Uitstaande klantenkredieten.

Deze indicatoren worden momenteel geëvalueerd en verder uitgebreid.

Op 28 april 2011 gaven vijf bedrijven het startsein: NV Dumoulin en Dumoulin SA, NV Joosen-Luyckx, Nutreco Feed Belgium NV, Quartes NV en NV Voeders Decadt. De deelnemers aan het charter worden op onze website publiek gemaakt. Begin 2012 werd een webapplicatie ontwikkeld die de 5 indicatoren op een aantrekkelijke manier visualiseert.

Alle informatie omtrent het charter MVO bevindt zich onder de rubriek [Milieu > Duurzaamheid > Duurzaamheidscharter](#) op onze website. Ook de manier van aanmelden kan daar teruggevonden worden.

2.3.3 Eco-efficacité

2.3.3.1 Carbon FootPrint (CFP)

L'empreinte carbone, le Carbon FootPrint (CFP) ou empreinte CO₂ reflète l' impact d'un certain produit, d'une certaine entreprise ou d'une activité sur le changement climatique. Le CFP exprime la totalité en émissions de gaz à effet de serre, générés par cette activité, cette entreprise ou ce produit, l'indice carbone est exprimé en équivalents CO₂. On entend par gaz à effet de serre: le dioxyde de carbone (CO₂), le méthane (CH₄) et le dioxyde d'azote, appelé gaz hilarant (N₂O).

Le **Groupe de travail CFP** de l'APFACA a élaboré une base de données d'empreintes carbone des matières premières, en se basant sur le protocole BLONK. L'objectif final consiste d'ailleurs à développer une méthodologie internationale (ou au moins européenne) uniforme pour le calcul du CFP des aliments pour animaux et des produits finis , et ce à partir d'une base de données commune. Dans ce contexte, l'APFACA participe par le biais de la FEFAC à un projet global, mis sur pied par la FAO et les différents secteurs agricoles internationaux, comme celui de la production animale, l'industrie laitière, l'industrie des aliments composés pour animaux. Le démarrage du projet est prévu pour juillet 2012 . L'objectif est double: d'une part établir une base de données globale

d'empreintes carbone des matières premières pour aliments des animaux non-transformées ou transformées, d'autre part, se mettre d'accord sur une méthodologie pour le calcul du CFP des aliments pour animaux et des produits finis comme p.ex. le lait.

À cet égard, l'on fait référence à l'approche de PDV (Productschap DierVoeders aux Pays-Bas) qui est considérée comme une étape intermédiaire. PDV et WUR ont mis en place un vaste groupe de pilotage qui s'est consacré au développement d'un outil pratique: un modèle de calcul dynamique pour le calcul du "FeedPrint": le CFP d'un aliment pour animaux. Le programme, qui s'inspire d'un nombre de modèles scientifiques de digestion et de croissance (viande de boeuf, de porc, de volailles, oeufs, viande de veau) permet également de calculer le CFP des produits d'origine animale obtenus à partir d'animaux nourris avec les aliments en question. Le modèle contient évidemment une base de données; certaines de ces données ne peuvent, à ce jour, pas être modifiées par l'utilisateur, d'autres en revanche sont modifiables. Les données introduites qui s'écartent des valeurs affichées par le système standard donneront lieu à une espèce de rapport auquel l'entreprise peut faire référence pour appuyer ses arguments en matière de CFP. Le projet de PDV (sa méthodologie et ses données) doivent servir de clé de voûte au projet développé par la FAO-FEFAC qui a débuté récemment. Le modèle est souple d'utilisation et pourra être testé par le secteur dans les mois à venir. Cliquez [ici](#) pour plus d'informations.

Début 2012, le service de l'agriculture et de la pêche de l'administration flamande a publié une étude sur le calcul du **Carbon FootPrint des produits d'élevage flamands**, étude à laquelle l'APFACA a apporté son entière collaboration. Il convient toutefois d'être vigilants dans l'interprétation. L'étude révèle l'importance de la composition des aliments et plus précisément de la quantité utilisée de soja importé. Dans ce cadre, l'APFACA renvoie à son [Cahier des charges 'soja socialement responsable'](#) et à son [Plan d'action 'sources alternatives protéiques'](#). L'étude flamande constitue une étape phare. Pour pouvoir mesurer l'évolution, l'on a besoin d'un outil. Or, les projets dont question se penchent plus particulièrement sur le développement d'un tel outil de mesure.

2.3.3.2 Eco-efficiëntie, meer dan enkel CFP

Eco-efficiëntie omvat echter plus que seulement la réduction de l'émission de gaz à effet de serre. Le carbon footprint fait partie d'un modèle "eco-efficiëntiemodel". Un seul effort vers une moindre empreinte carbone peut entraîner une pression supplémentaire sur d'autres aspects tels que l'eau, l'environnement et les déchets, ...

2.3.4 Valorisation des sous-produits

Une des tâches principales de l'industrie des aliments composés pour animaux consiste dans la valorisation des sous-produits provenant entre autres de l'industrie alimentaire et de celle des biocarburants. Chaque année, de grandes quantités de sous-produits à haute valeur sont transformés en des produits de consommation humaine et reçoivent ainsi une nouvelle destination. D'autres applications, comme la valorisation énergétique, viennent en second lieu. En 2009, le tonnage total de sous-produits ainsi utilisés s'élève à 46% (par rapport au tonnage total de matières premières utilisées). En tête viennent les tourteaux d'oléagineux (24%), suivis des sous-produits provenant des meuneries (12%), sous-produits de la sucrerie (5%), huiles et graisses (2%), sous-produits de l'industrie des carburants (1%) et autres (1%).

2.3.5 Vlees van hier? Met plezier!

VLAM lanceerde in de herfst van 2011 een campagne waarin ze de Vlaming aansporen tot een duurzame consumptie van vlees en hem/haar informeren over de verduurzaming van de veehouderij. De campagne draagt de titel "Vlees van hier? Met plezier!" De kernidee: "Verantwoord genieten van vlees van bij ons". Elk van de 3 onderdelen wordt evenveel benadrukt: 'verantwoord', 'genieten' en 'van bij ons'. In dit kader werd de term "FLEXIVOOR" gelanceerd:

iemand die kiest voor een gevarieerde voeding en vlees "flexibel" awisselt met vis, vegetarische maaltijden, en andere alternatieven. Ook de inspanningen van de mengvoedersector worden hier toegelicht. Voor meer info verwijzen we graag naar de website www.vlees.be/vleesvanhier/

2.3.6 Ronde Tafel Landbouw en Klimaat

Met het oog op de uitwerking van een Vlaams Klimaat Mitigatie Plan ter reductie van de broeikasgassen in de niet-ETS sectoren (gebouwen, industrie, transport, landbouw) wordt nagegaan hoe de land- en tuinbouwsector kan bijdragen aan de Belgische doelstelling om globaal 15% minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2020 in vergelijking met het jaar 2005. Eind 2011 werd in dit kader het startmoment van de Vlaamse Klimaatconferentie voor het middenveld georganiseerd door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Voor de niet-ETS sectoren werden en worden, met het oog op het behalen van de globale reductiedoelstelling in het kader van de Vlaamse klimaatconferentie, rondetafelconferenties (RTC) georganiseerd. De rondetafelconferentie landbouw en klimaat werd opgesplitst in drie werkgroepen volgens de drie hoofdthema's van de potentiële mitigatiemaatregelen, met name: 1) plantaardige productie en bodembeheer; 2) dierlijke productie en mestbeheer; 3) energie.

2.3.7 Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid

Op 23/03/11 werd het tweede Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid (2011-2016) ondertekend door Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege, de voorzitter van FEVIA-Vlaanderen, Jan Vander Stichele, en de directeur-generaal van UNIZO, Jan Sap.

In 2001 startte de Vlaamse overheid, in het kader van een sectoraal milieubeleid, het pilootproject 'doelgroepenbeleid' op. De voedingssector was vanaf het begin betrokken bij dat pilootproject. Het overleg binnen het pilootproject resulteerde in 2006 in het Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid, een samenwerkingsovereenkomst tussen de milieuoverheid en de voedingssector. Het eerste Doelgroepenprogramma startte in april 2006 en liep tot en met maart 2011. Na een grondige evaluatie werd in 2010 besloten om de samenwerking tussen de overheid en de sector voort te zetten in een tweede doelgroepenprogramma, dat zal lopen van april 2011 tot en met maart 2016. BEMEFA neemt hieraan deel als vertegenwoordiger van UNIZO. In het nieuwe Doelgroepenprogramma worden er voor een aantal milieuthema's concrete afspraken gemaakt om de doelstellingen, waarvoor de overheid en de sector zich samen engageren, binnen een vooropgestelde termijn van vijf jaar te behalen. Er wordt ingezet op innovatie, zowel voor de

milieumaatregelen zelf als voor vormen van samenwerking en overleg tussen de overheid, de federaties en de bedrijven.

2.3.8 Haalbaarheidsstudie CO₂- , water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030

Het VLIMO, het officieel overlegorgaan tussen de cel Doelgroepenbeleid van LNE en de Vlaamse Voedingssector, heeft het VITO opdracht gegeven om in 2012 van start te gaan met een haalbaarheidsstudie voor een CO₂- , water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030. BEMEFA maakt deel uit van de stuurgroep van dit project. De andere leden van de stuurgroep zijn VLIMO-leden VMM, OVAM, LNE-doelgroepenbeleid, FEVIA, en Belgapom voor UNIZO.

Deze haalbaarheidsstudie werd via een eerste stuurgroepvergadering op gang getrokken. Eind april 2012 vindt een eerste stakeholdervergadering plaats om samen met bedrijven te focussen op een eerste groot deellichaam van de studie: CO₂-besparende maatregelen in de voedingssector (NACE 10 en 11, dus inclusief de veevoedersector).

2.3.9 Préparations dangereuses

En 2008, l'APFACA a mis en place un Groupe de travail Préparations dangereuses. Ce groupe de travail se penche sur la réglementation relative à la classification, aux propriétés et à l'emballage des préparations dangereuses. Le document de référence pour le Groupe de travail, est la Directive européenne 1999/45 et le Règlement 1272/2008. Le groupe de travail s'est occupé en premier lieu de la classification et de l'étiquetage des prémélanges ('préparations') ainsi que de la rédaction de bases de données MSDS constituées grâce aux informations fournies par les fabricants de prémélanges. Or, juridiquement parlant les prémélanges ne tombent pas sous le coup de la loi sur la classification, l'emballage et l'étiquetage des préparations dangereuses. Cela implique que les fabricants de prémélanges ne sont pas tenus de transmettre à leurs clients (belges) des fiches de données de sécurité (MSDS). L'APFACA a toutefois décidé d'élaborer une stratégie commune en vue de garantir le plus possible la sécurité de l'homme et de l'environnement (dans le cadre de la Responsabilité sociale des entreprises). La version 11 de la base de données MSDS sera soumis d'ici peu à l'évaluation des membres du Groupe de travail 'préparations dangereuses'. La base de données est de caractère dynamique : elle est complétée à fur et à mesure que de nouvelles données sont disponibles. L'APFACA examine en outre quelles formations peuvent être organisées pour les travailleurs dans le secteur de l'alimentation animale en vu de leur apprendre comment manipuler des additifs et des prémélanges dangereux.

2.4 Arbeidsveiligheid

De voorbije jaren werden meerdere documenten gepubliceerd in het kader van arbeidsveiligheid in de mengvoedersector. Dit gebeurde in samenwerking met de werkgroep Arbeidsveiligheid en met VEKMO als externe consulent. Met behulp van deze publicaties kan de mengvoederfabrikant zich in orde stellen met de vigerende wetgeving ter zake. Hij kan de documenten personaliseren en als gebruiksinstrument inlassen in zijn beleid. Twee publicaties kunnen bij BEMEFA [besteld](#) worden:

- Handboek arbeidsveiligheid voor de mengvoedersector
- Onthaalbrochure voor nieuwe werknemers in de mengvoedersector

Deze publicaties zullen op regelmatige tijdstippen worden geactualiseerd. Een volgende versie wordt eind 2012 verwacht: aangezien de wetgeving voortdurend evolueert, dringen enkele kleine aanpassingen zich op. Voor meer info kan u terecht op onze website, rubriek [Arbeidsveiligheid](#).

2.5 Qualité

2.5.1 Cahier des charges ' aliments composés végétaux' de l'APFACA

Depuis des années, l'APFACA est gestionnaire du Cahier des charges 'Production et livraison d'aliments composés végétaux'. Des aliments composés végétaux sont des aliments composés contenant une quantité limitée de produits d'origine animale et de graisses recyclées. Le Cahier des charges a été élaboré sur la demande de la distribution.

Chaque année, les participants au Cahier des charges 'aliments composés végétaux' doivent passer un audit. Cet audit peut être combiné avec l'audit GMP et est effectué par un organisme de certification indépendant. Les participants doivent également prélever un certain nombre d'échantillons. Depuis 2010, ces analyses font partie du plan sectoriel d'échantillonnage. Il s'agit d'un paquet d'analyses pour la détection (1) de farine animale et de farine de poisson, (2) de cholestérol et (3) de triglycérides polymères. La gestion de ces analyses se fait via le site web, de la même manière que celles à exécuter dans le cadre du plan sectoriel d'échantillonnage.

Les fabricants des aliments composés pour bovins qui suivent le cahier des charges Meritus sont tenus de se mettre d'abord en règle avec le cahier des charges 'aliments composés végétaux' de l'APFACA. La liste des entreprises participantes (attestées) et consultable sur notre site web ([Qualité > Systèmes de qualité > APFACA](#)).

2.5.2 Cahiers des charges élaborés par des tiers

L'APFACA siège dans différents Conseils d'administration et dans des Comités de conseil d'associations qui imposent des exigences en matière d'alimentation animale. Un bref aperçu:

- ✿ [Certus](#) le label de qualité pour la viande de porc. BELPORK a.s.b.l. en assure la gestion. L'APFACA siège dans le Conseil d'administration de Belpork (vice-président). Dans le cadre de la reconnaissance mutuelle entre Belpork et QS (Système allemand - *Qualität und Sicherheit*), le label a déjà souvent prouvé son utilité. Depuis 2011, le cahier des charges Certus renvoie au [Cahier des charges 'soja socialement responsable' de l'APFACA](#). Fin 2012, le Cahier des charges intégrera également une exigence en matière d'utilisation d'antibiotiques.
- ✿ [Meritus](#) le label de qualité pour la viande de boeuf, dont le gestionnaire est l' a.s.b.l. BELBEEF. Méritus a également conseillé l'achat de [soja socialement responsable](#). L'APFACA est membre du Comité de conseil. Il est toutefois inquiétant, que Meritus s'identifie trop avec une chaîne de distribution spécifique.
- ✿ [Belplume](#) un label de qualité pour poulets de chair. L'APFACA siège dans le Conseil d'administration et dans l'Assemblée générale de Belplume. Certains fabricants d'aliments composés font partie des Comités de conseil et des groupes de travail.
- ✿ [QFL](#) Qualité filière lait. Le Cahier des charges offre des garanties sur plus de cent points spécifiques, qui renvoient tous à un des 5 éléments essentiels dans la production du lait: la santé animale, le bien-être des animaux, la traite, le nettoyage et l'environnement. Ces 5 modules sont conformes la réglementation existante et sont complétés par un certain nombre de points relatifs aux bonnes pratiques agricoles. L'APFACA siège dans le Conseil consultatif.

★ [Codiplan](#) gère le Guide sectoriel de la production animale. CodiplanPLUS a été élaboré dans le cadre de la reconnaissance mutuelle entre Codiplan et QS. [Vegaplan](#) à son tour gère le Guide sectoriel de la production végétale: le Standard GIQF (Gestion Intégrale de la Qualité de la Filière), PTMV (la Plate-forme de concertation pour la transformation et le négoce des matières premières et produits Végétaux) et l' Agrofront (les 3 organisations agricoles de notre pays) ont jeté les bases.

★ [Engagement pour la qualité souscrit par l'agriculteur et le producteur](#): l'acheteur (le fabricant d'aliments composés) devrait essayer d'augmenter son pourcentage d'achats de matières premières provenant d'agriculteurs certifiés GIQF. Ceci permettra de faire un pas en avant vers un système de qualité.

Début 2012, l'APFACA a conclu un accord avec [KAT](#), le système de qualité allemand pour les œufs. Des accords ont été conclus en ce qui concerne la fréquence des audits, les agréments des organismes de certification et l'échange des résultats des plans sectoriels d'échantillonnage. Nos affiliés retrouvent plus d'informations sur notre site web [Qualité > Systèmes de qualité > International](#).

2.6 Innovatie, Techniek & Onderzoek

2.6.1 Système de dosage de précision

Grâce au système de dosage de précision il est possible d'incorporer des prémélanges médicamenteux dans l'aliment composé chez l'éleveur lui-même (au lieu de l'incorporer dans l'usine). Le système permet de réduire substantiellement la contamination croisée dans l'usine. L'APFACA a essayé de mettre le projet sur les rails en collaboration avec le groupe de travail 'système de dosage de précision' et Bascules Robbe.

Des progrès considérables ont été réalisés en 2011: l'homogénéité du mélange a été mise au point. Actuellement 14 camions sont équipés d'un système de dosage de précision.

En 2012, une démonstration a eu lieu chez Hendrix Haeck à Izegem, devant une délégation de l'AFSCA (Contrôle et Politique de contrôle) et du VLIF (Vlaams LandbouwInvesteringFondsTout s'est bien passé. Nous tenons à remercier tous les collaborateurs de Hendrix Haeck pour l'accueil chaleureux qu'ils avaient préparé.

A l'occasion de cette visite, le plan d'action 'aliments médicamenteux' (cf. [supra](#)) a été présenté à l'AFSCA, qui l'a approuvé à quelques remarques près. Une convention est en cours de préparation.

2.6.2 Elektronisch Voorschrift

Het project elektronisch voorschrift betreft een proefproject dat in 2008 van start is gegaan, met goedkeuring van FAVV, FOD Volksgezondheid en FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten). Doel is om de papieren voorschriften van de dierenarts, noodzakelijk voor de productie van gemedicineerde voeders, te vervangen door een digitaal systeem. Partner hier is RealDolmen.

In juli 2012 wordt de publicatie verwacht van de gewijzigde wetgeving in dit kader. BEMEFA en RealDolmen moeten enkele aanpassingen doorvoeren om te voldoen aan deze gewijzigde wetgeving. Hier werd alvast mee aangevangen.

Het gebruik van elektronische voorschriften biedt duidelijk voordelen in vergelijking met het gebruik van de papieren versie: kostprijs (ook voor de veehouder), snellere levering van gemedicineerd voeder, traceerbaarheid, verwerking van gegevens, mogelijkheid tot linken met de backoffice van de dierenarts en van de mengvoederfabrikant,...

Naast een PDA versie werd in 2011 ook een laptop versie in gebruik genomen. Zes fabrikanten en 25 dierenartsen nemen momenteel deel aan dit project.

2.6.3 Feed Design Lab

Fin 2011, les *Founding Fathers* du *Feed Design Lab*, ont créé la *Stichting* (la Fondation) *Open Innovation Center Feed Design Lab*. C'était le premier pas vers la réalisation du FDL (Feed Design Lab) à Greenport Venlo. FDL se veut un Centre d'innovation indépendant au sein de la filière animale: à partir de protéines végétales jusqu'aux protéines animales.

Le Conseil d'administration de la *Stichting Open Innovation Center Feed Design Lab* a élu, dans sa réunion du 30 janvier 2012, le directeur-général de l'APFACA, Yvan Dejaegher, comme président indépendant de la *Stichting*.

FDL concentrera ses activités sur:

- ✿ La mise en place d'un *Living Lab* (usine d'essais) disposant des technologies les plus modernes pour la production d'aliments composés pour animaux ; un laboratoire donc au service de la filière visant à créer des aliments pour animaux à base de nouvelles matières premières, et ce en faisant appel à de nouvelles technologies (innovation en matière de produits/marché/concepts de filière).
- ✿ La mise sur pied d'un Centre de formation: des formations ou des entraînements pratiques en matière de production d'aliments pour animaux et en matière de processus technologiques en alimentation animale.
- ✿ Le développement d'une *Community* au sein de laquelle les entreprises de la filière (matières premières & ingrédients, aliments pour animaux, pet- & wild-food, entreprises technologiques), les autorités, l'enseignement, les centres de recherche et de connaissance collaborent ensemble (en partageant leurs connaissances en matière de réseaux et de projets) en vue de créer des types d'aliments et de nouvelles technologies dans le souci d'une filière durable de protéines animales en 2020.

Pour plus d'informations: www.feeddesignlab.nl

2.6.4 Projecten

2.6.4.1 FEED 2, Diervoeder voor de 21ste eeuw

FEED 2 BEMEFA startte op 1 februari 2009 met het project 'Diervoeder voor de 21ste eeuw - FEED 2', een IWT (Vlaams agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) -project met een looptijd van 4 jaar. Een uitstekende evaluatie na 2 jaar zorgde voor een verlenging van 2 jaar, toegekend door IWT. Toch wel een pluim die de doelgroep aan bedrijven, KMO's uit het Vlaamse mengvoederlandschap, vertegenwoordigd door de Gebruikersgroep en present en actief in een tiental werkgroepen, zich op de hoed mag steken! In de tweede (en laatste) termijn van 2 jaar werden en worden verder activiteiten ontplooid in domeinen die als prioritair werden bestempeld. Samenstellen en begeleiden van werkgroepen, informatieverstrekking via nieuwsbrief, website of andere media en identificeren en verder uitwerken van innovatie-opportuniteiten blijven de speerpunten van FEED 2.

Enkele van de thema's die als topprioriteit werden bestempeld:

- ✿ Reductie van salmonella in landbouwhuisdieren
- ✿ Versleping in de mengvoederfabriek

Na het succesvolle seminarie in 2010, organiseerden BEMEFA en het GEnt FEEd TEchnology Center (GEFETEC), op 26 mei 2011 een vervolgseminarie: een studienamiddag getiteld "Innovatief onderzoek in de mengvoedersector". Deze studienamiddag vond plaats in Gent. Volgende

onderwerpen werden aangesneden: Ontsloten granen, De milieu-impact van varkensteelt en hoe die verlagen m.b.v. het voeder, De voederwaarde van DDGS voor rundvee en varkens, De Vlaamse regelgeving omtrent co-existentie, Mycotoxines (3 presentaties), Bestrijding van infecties met intestinale brachysporen bij varkens door onder andere optimalisatie van de voedersamenstelling.

2.6.4.2 EUFETEC

Tal van uitdagingen waar onze sector voor staat, zijn gelijklopend in verschillende Europese lidstaten en bovendien onderworpen aan een Europese regelgeving: milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid, voedsel- en voederveiligheid, kwaliteit van dierlijke eindproducten, stofexplosie, arbeidsveiligheid,... EUFETEC heeft dan ook tot doel de krachten te bundelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Daartoe wordt gefocust op volgend drieluik: 1) Europees onderzoek op gemeenschappelijke thema's, 2) uitwerken van praktische richtlijnen op basis van de resultaten van dit onderzoek, 3) implementatie van die praktische richtlijnen in KMO's.

De partners van EUFETEC kwamen in 2011 ondermeer samen om de rol van EUFETEC in het kader van disseminatie te bespreken. Het verder ontwikkelen van de [website](#) kan een piste zijn in dit kader. Ondertussen wordt gekeken hoe te werk te gaan om een wettelijke entiteit aan EUFETEC te geven.

Tijdens VICTAM Keulen vond de FIAAP conferentie plaats. EUFETEC was medeorganisator en leverde de voorzitters van zowel de voor- als namiddagsessies. Tevens waren er 5 EUFETEC sprekers over onderwerpen zoals DDGS, versleping, lysine, zonnepitschroot en EU diervoederwetgeving. In totaal zijn er een 70-tal deelnemers op beide sessies aanwezig geweest uit een 25-tal landen.

2.6.4.3 TECHEESE

Le projet TECHEESE, qui s'étend sur une durée de 3 ans, réunit des partenaires de 5 pays européens (l'Espagne, la Roumanie, l'Italie, le Danemark et la Belgique). L'objectif du projet consiste à améliorer la production du fromage de brebis en réduisant les pertes causées par des micro-organismes indésirables, ceci d'une part par des mesures de prévention (via une alimentation animale enrichie en plantes aromatiques possédant des propriétés aseptiques capables de contrôler des populations microbiennes spécifiques et d'améliorer la santé de l'animal et le profil nutritionnel du lait et celui du fromage) et d'autre part par le contrôle des produits mêmes (rayons X) permettant de détecter les défauts dans le fromage. Le projet a démarré début 2010.

2.6.4.4 SALSA

SALSA est un projet de l'Université de Bologne (Italie), financé par des subsides européens. Le projet a comme objectif d'imposer plus de critères de durabilité aux matières premières importées en Europe en provenance de l'Amérique latine. Le projet a démarré officiellement le 01/05/11. L'APFACA joue le rôle de coordinateur de projet. La contribution de l'APFACA se situe évidemment dans le domaine du *feed* (aliments pour animaux) ou réside dans les expériences acquises dans le dossier du soja. Plus d'infos sur : www.salsaproject.eu.

2.6.4.5 SWINELLA

BEMEFA / FEED was eind 2010 als coördinator opgetreden bij de indiening van een FP7 KMO project rond salmonella bij varkens, SWINELLA genaamd. Het project haalde in eerste instantie een mooie score (boven de threshold), maar werd uiteindelijk niet weerhouden. Aangezien het belang van dit onderwerp – onderstreept door de FEED prioriteitenlijst – werd dit project einde 2011 opnieuw ingediend (na aanpassingen). Dit gebeurde tezamen met een Spaanse adviserende partner en onder andere de FEED kennisverstrekker GEFETEC. Inmiddels ontvingen we feedback van de evaluatie van het ingediende project. Een score van 12/15 werd behaald en dit lijkt onvoldoende zodat er mogelijks jammer genoeg geen uitvoering komt van dit ingediende project.

2.7 Communicatie

2.7.1 www.bemefa.be

Onze website www.bemefa.be kende in 2011 in totaal 32 528 bezoekers, wat neerkomt op een gemiddelde van 2 711 bezoekers per maand. Dit ligt, wegens een onverklaarbare reden, beduidend lager dan het aantal bezoekers in 2010. Voor 2012 hoopt BEMEFA dan ook haar bezoekersaantal opnieuw op te krikken.

De top 5 van de meest bezochte pagina's in 2011:

- ✿ [Aanvragen analyses in het kader van het bemonsteringsplan \(deze pagina is niet langer in gebruik\)](#)
- ✿ [Wetgeving](#)
- ✿ [Nieuws & actualiteit](#)
- ✿ [Raad van Bestuur](#)
- ✿ [Aanvragen analyses convenant \(deze pagina is niet langer in gebruik\)](#)

2.7.2 Publicaties

2.7.2.1 *Beme.Flash en Beme.Facts*

Drieënvijftig nummers gaf BEMEFA uit van haar nieuwsbrief Beme.Flash in 2011. Nog steeds wordt de nieuwsbrief, die minstens 1 keer per week in de mailbox valt, met groot enthousiasme onthaald bij onze leden. Ze vinden er immers beknopte verslagen in terug van vergadermomenten waarop de federatie aanwezig is. Alsook nieuwsitems, wijzigingen in de wetgeving, publicaties, FEFAC-nieuws...

De publicatie van de Beme.Facts verloopt iets moeizamer. Dit omvangrijker document geeft gedetailleerde toelichting over een welbepaald onderwerp. Wegens personeels- en tijdsgebrek is er jammer genoeg in 2011 geen editie van de Beme.Facts verschenen.

2.7.2.2 *Enquêtes*

Comment définir une stratégie ou une politique sans faire référence à des faits concrets, *facts & figures*. Ou encore : « mesurer c'est savoir », « supposer c'est rater » et « miser, c'est payer ». L'APFACA est convaincue qu'il est indispensable de recueillir des informations avant de passer à l'action. Les enquêtes menées parmi nos affiliés sont des sources d'informations par excellence. L'APFACA a organisé en 2011- début 2012 les enquêtes suivantes:

- ✿ Utilisation de prémélanges médicamenteux et production d'aliments médicamenteux
- ✿ Résidus de coccidiostatiques dans des aliments pour animaux non-cibles
- ✿ Formation du prix du porc sur pied
- ✿ Négoce transfrontalier avec la France
- ✿ Aliments composés destinés aux bovins (label Meritus)
- ✿ Energie
- ✿ Convention Echantillonnage par les OCI

Plan de prévention d'emballages

Nous avons toujours pu compter sur la collaboration de nos affiliés. Nous leur en savons gré!

2.7.2.3 Persberichten en verklaringen

Een overzicht van de **persberichten** door BEMEFA uitgegeven in de loop van 2011 – begin 2012:

- 12/03/2012 - BEMEFA en Scholt Energy Control: energieke samenwerking
- 23/02/2012 - Carbon footprint: De Belgische mengvoersector op weg naar een internationaal gedragen standaard voor diervoeders
- 30/01/2012 - Yvan Dejaegher benoemd als onafhankelijk voorzitter Stichtingsbestuur Stichting Open Innovation Center Feed Design Lab
- 30/09/2011 - Uitwisselbaarheid kwaliteitssystemen OVOCOM, BEMEFA en QS bestendigd en uitgebreid
- 30/09/2011 - (Deutsche Version) Gegenseitige Wiederanerkennung zwischen OVOCOM, BEMEFA und QS bestätigt und ausgebreitet
- 30/09/2011 - (English version) OVOCOM, BEMEFA and QS intensify and reconfirm their mutual recognition agreement
- 28/04/2011 - Niet (te) veel woorden maar duurzame daden! - Mengvoersector opteert resoluut voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)
- 18/04/2011 - Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 26/01/2011 - Prijzen varkensvoeders en leghennenvoeders voorlopig bevroren - Mengvoederfederatie roept leden op: Uitstel doorrekenen fel gestegen grondstoffenprijzen tot half februari
- 25/01/2011 - Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 18/01/2011 - Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 15/01/2011 - Persbericht vanuit de hele varkensketen
- 13/01/2011 - Crisis in de varkenssector – Ook onze zorg! - Veevoersector betuigt haar steun tijdens Agriflanders
- 11/01/2011 - Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 05/01/2011 - Dioxine in vetzuren in Duitsland - Belgische mengvoersector screent sedert 2003

Verklaringen zijn een ander middel om het standpunt van de federatie mee te delen. ‘Monitoring van dioxines in diervoeder’ en ‘Nieuwe bevrachtingsvoorwaarden’ maakten het onderwerp uit van een verklaring het voorbije jaar.

2.7.2.4 (Technische) publicaties en software

BEMEFA besteedt veel tijd (en geld) in de **informatica** achter bepaalde onderwerpen. Zo werd in 2011 fors geïnvesteerd in de webapplicatie GEX in het kader van stofexplosie; in een laptoptoepassing van het elektronisch voorschrift en in de verder doorgedreven informatisering van het bemonsteringsplan en de andere aangeboden analyses.

Volgende **technische publicaties** werden in 2011 tot stand gebracht

- Actualisatie database gevaarlijke preparaten
- Database Carbon FootPrint
- Voortgangsrapport(en) FEED project
- Actieplan gemedicineerde voeders
- Actieplan mengvoederindustrie duurzaamheidscharter
- Begin 2012 werd aangevangen met de vertaling naar het Frans van de studie en handleiding stofexplosie

2.7.2.5 Statistieken en prijzen

Nog steeds publiceert BEMEFA haar maandelijkse verkoopsstatistieken, alsook een maandelijkse evolutie van de grondstoffen- en mengvoederprijzen.

2.7.2.6 Fact Sheets

Met behulp van korte overzichten, zogenaamde Fact Sheets, tracht de federatie meer klaarheid te scheppen in bepaalde technische dossiers. Een Fact Sheet omtrent antimicrobiële middelen wordt momenteel uitgewerkt.

2.7.2.7 Wetgeving

Alle BEMEFA-leden, alsook de volwaardige steunende leden krijgen wekelijks, via de Beme.Flash, een overzicht van de wijzigingen in de [diervoederwetgeving](#) te lezen. Daarnaast worden ook niet-leden-abonnees op de hoogte gehouden. [Verder](#) in dit jaarverslag is een overzicht terug te vinden van de voornaamste wijzigingen in de diervoederwetgeving in de loop van 2011.

BEMEFA probeert in de mate van het mogelijke een vinger aan de pols te houden wat betreft wetgeving. Zo is BEMEFA ondermeer vertegenwoordigd in de werkgroep Dervoeders van FAVV-FOD, waar ontwerp-wetgeving in detail wordt besproken. Ook via haar Europese federatie wordt BEMEFA op de hoogte gehouden van op stapel staande wijzigingen.

2.7.2.8 Conditions d'affrètement

Début 2012, l'APFACA, l'ARMB, Imexgra et Synagra ont rédigé des conditions sur l'affrètement fluvial, relatives à : l'arrivée du bateau, le délai de starie, le délai de surestarie, le montant de la surestarie et de la contrestarie, les compensations et indemnités pour les opérations de chargement ou de déchargement pendant la nuit – dimanche – et jours fériés légaux, ainsi que des indemnités pour des déhalages non prévus. Ces conditions étaient le résultat d'une concertation difficile menée dans le cadre d'une nouvelle législation concernant l'affrètement fluvial qui impliquait de sérieuses augmentations de prix pour l'affrètement. C'est pourquoi il a été convenu d'utiliser une possibilité reprise dans la loi : en cas d'accord bilatéral, il n'est pas nécessaire de retomber sur les tarifs légaux.

2.7.3 Vergaderingen

2.7.3.1 Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering van 2011 vond plaats in Palais de Plume in Ittre. De opkomst was massaal. Daar zat de komst van Z.K.H. misschien wel voor iets tussen...

Traditioneel vond eerst de Statutaire Algemene Vergadering plaats, voorbehouden voor de leden. In 2011 volledig in een nieuw kleedje gestoken: gedaan met het klassieke statutair gedeelte, maar een volledig nieuw concept: Het BEMEFA-team blikte vanuit de sofa, op de zolder van het Palais de Plume, terug op de activiteiten van het voorbije jaar. De technische medewerkers lichtten elk hun eigen dossiers toe. Deze nieuwe aanpak werd duidelijk gesmaakt!

Daarna werden ook de eregenodigden ontvangen in de theaterzaal, om te luisteren naar de toespraak van co-ondervoorzitter Flor Joosen. Hij bracht een blik op de toekomst en ging de strijd aan met de draak met zeven koppen. De zeven koppen op een rijtje: prijsvolatiliteit van de grondstoffen, technische dossiers (FEED , fijndoseersysteem,...), manifest gebrek aan goed opgeleide werknemers, de steeds stringenter milieueisen, arbeidsveiligheid in het kader van de gevaarlijke preparaten, communicatie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

Na de intrede van Z.K.H. Leopold II, voor de gelegenheid afgezakt naar Ittre, lanceerde co-ondervoorzitter Frank Decadt de BEMEFA MVO BAROMETER: Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen wordt stevig op de kaart gezet! Deze barometer, die een evenwicht tracht te vinden tussen *people, profit, planet*, omvat om te beginnen 5 indicator-eisen: het gebruik van bijproducten ondermeer uit de voedingsindustrie, het percentage gebruikte lokale (Europese) eiwitten, de aankoop van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja, de investeringen in opleidingen en de uitstaande klantenkredieten. Vijf bedrijven, allen lid van het Dagelijks bestuur van BEMEFA, stapten alvast in en kregen daartoe een pluim overhandigd. BEMEFA roept nu haar leden op om hun voorbeeld te volgen en volop de kaart te trekken van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bedoeling is dat de bedrijven hun evolutie kunnen ‘meten’ en in kaart brengen. [Meer info over het charter elders in dit jaarverslag.](#)

Enkele sfeerbeelden, alsook de toespraak en andere informatie is terug te vinden via [Over BEMEFA > Organisatiestructuur > Algemene Vergadering](#).

2.7.3.2 Ledenvergaderingen

Onder [leden\(administratie\) > ledenvergaderingen](#) kunnen de documenten geconsulteerd worden die tijdens de jaarlijkse ledenvergadering besproken werden. Deze vergaderingen zijn het moment bij uitstek om de leden bij te praten over het voorbije jaar en over wat er voor de nabije toekomst gepland staat. De Nederlandstalige editie was opmerkelijk veel interactiever dan voorgaande jaren. We danken de aanwezigen voor hun inbreng! De kleinere zaal zat daar misschien ook wel voor iets tussen. De Franstalige ledenvergadering kende eveneens een ongekend succes: zeer veel interactie en een zeer hoge opkomst, met meer dan 15 aanwezigen, zowel van het Franstalige landsgedeelte als vanuit het buitenland (Frankrijk en Luxemburg).

2.7.4 Opleidingen

2.7.4.1 Nos membres (de soutien) en formation

L'année dernière plusieurs formations ont été organisées dans le cadre de l'étude actualisée "Analyse sectorielle des risques d'explosion des poussières dans des usines de fabrication d'aliments composés pour animaux" (risque externe). Une première session de formation était toujours suivie de quelques sessions en groupe, sous la direction de l'APFACA et d'un spécialiste reconnu d'ERM. Lors des sessions en groupe, les entreprises individuelles avaient l'occasion de présenter leurs cas spécifiques. L'APFACA assiste ses affiliés jusqu'au moment de l'introduction de leur dossier auprès de LNE. Les entreprises intéressées sont priées de prendre contact avec le secrétariat (info@bemefa.be). D'autres formations similaires suivront.

Une formation sur la rédaction d'un **document relatif à la protection contre les explosions** est également prévue. Vous retrouverez plus d'informations là-dessus sur notre site web ou dans notre Apfa.Flash.

Une autre formation à thème, organisée en 2011 était consacrée à la **gestion de risques, marchés à terme, options**. L'encadrement de cette formation était assurée par FS Innovators. Les 2 premières sessions traitaient la partie théorique (à partir de zéro, donc aussi pour les débutants). Les sessions théoriques étaient suivies d'une session pratique, à laquelle 8 fabricants ont pris part. Les affiliés ont évalué la session positivement, les avis étaient parfois très divergents: allant de très critique à très enthousiaste.

En juin 2011 a eu lieu une **journée d'information pour coordinateurs environnementaux**: "Le coordinateur environnemental dans le secteur des aliments composés pour animaux- actualisation du manuel – Aperçu des tâches, Législation pertinente, Inspection & sanctions, ...". La session d'information était conduite par Vekmo. Une autre formation identique est prévue pour 2012, mais pour un public cible plus large. Il est d'ailleurs important que les entreprises suivent de près la législation environnementale, même si elles ne sont pas tenues de désigner un coordinateur d'environnement.

2.7.4.2 Opleidingen voor derden

BEMEFA organiseerde eveneens een **opleiding stofexplosie extern risico** voor de medewerkers van LNE. Tien aanwezigen uit West- en Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Antwerpen en vanuit het Brusselse hoofdbestuur woonden de opleiding bij. De afgesproken werkwijze met LNE West-Vlaanderen werd toegelicht en BEMEFA stelde de andere provincies een gelijkaardige aanpak voor.

Ook de leden van KVBM werd de mogelijkheid gegeven deel te nemen aan de opleiding extern risico ten gevolge van stofexplosie. Ook in die sector is de interesse groot.

In 2011 en begin 2012 vonden 3 sessies plaats van de opleiding voor **controleurs van de verschillende EU-landen**, in het kader van autocontrole, HACCP, traceerbaarheid, diermeel, ... Deze vonden plaats bij de firma's Alia2 en Dumoulin. In 2009 en 2010 had BEMEFA ook al dergelijke opleidingen georganiseerd. We wensen de medewerkers van alle bedrijven nogmaals te bedanken voor hun medewerking en wensen hen proficiat met de meer dan geslaagde afloop. Ook in 2012-2013 zullen er analoge opleidingen volgen.

2.7.5 Evenementen en bezoeken

Een overzicht van de evenementen en bezoeken die vorig jaar plaatsvonden:

- ✿ In januari 2011 werkte BEMEFA mee aan een radio reportage omtrent autocontrole in België. Aanleiding was de dioxine contaminatie in Duitsland. Plaats van het gebeuren: Vanden Avenne Ooigem. Het eindresultaat mocht er zeker zijn!
- ✿ Nog in januari lanceerde BEMEFA een actie 'Ook onze zorg' om de steun van de mengvoedersector aan de varkenshouders duidelijk te maken.
- ✿ Het FAVV bracht in december 2011 een bezoek aan mengvoederbedrijf Voeders d'Aussy NV in het kader van gemedicineerde voeders en versleping en toleranties. In de loop van april 2012 volgde een demonstratie van het fijndoseersysteem bij Hendrix Haeck te Izegem, in aanwezigheid van FAVV en VLIF (Vlaams LandbouwInvesteringsFonds).
- ✿ Op 26 mei 2011 organiseerde BEMEFA in samenwerking met GEFETEC (Gent Feed Technology Center) een studienamiddag Innovatief onderzoek in de mengvoedersector in het kader van het project Feed .

We danken de medewerkers van alle bedrijven nogmaals voor hun inzet en toewijding!

2.7.6 Concertation de la chaîne agroalimentaire

Les différents maillons de la chaîne agroalimentaire (Boerenbond, FWA, l'ABS, l'APFACA, Fevia, Comeos, Unizo, UCM) se sont concertés régulièrement en 2011.

Ci-dessous un aperçu des différents groupes de travail et leurs réalisations:

1. Cahier des charges générique pour la viande de boeuf

Un Cahier des charges générique pour Bovins a été élaboré, le cahier des charges a été finalement reconnu par tous les partenaires. Le standard comprend 95% des exigences des cahiers des charges déjà existants. Les autres 5% permettent de maintenir une certaine distinction au niveau de la distribution. Le développement d'un tel cahier des charges générique permet aux éleveurs de réduire les frais. La prochaine étape consiste à développer un plan d'échantillonnage sectoriel supporté par tous. Codiplan assurera la gestion du cahier des charges.

2. Code de conduite pour les pratiques de commerce honnête

Ce groupe de travail vise à améliorer la collaboration au sein de toute la chaîne alimentaire et de stimuler les relations entre les partenaires. Les réunions de concertations ont abouti entre autres à la rédaction d'un 'code de conduite pour les pratiques de commerce honnête entre vendeurs et acheteurs dans la chaîne agroalimentaire'. En 2010, ce code de conduite, qui concerne l'échange d'informations générales sur le marché et sur les tendances de consommation, a été signé par les représentants des opérateurs principaux, y inclus l'APFACA. Dans le courant de l'année 2011 'des codes de bonnes conduites' ont été ajoutés.

Les fabricants qui souhaitent signer le code des bonnes conduites peuvent encore le faire, ils retrouvent plus d'informations à cet égard sur notre site web [Marché/Prix](#).

3. Durabilité

Le groupe de travail durabilité s'est réuni pour la première fois en 2011 . Sa première tâche consiste à inventorier les standards déjà existants. L'objectif est d'arriver à un seul standard commun.

4. Cadre légal général - Accords interprofessionnelles (AIP)

Il convient, en premier lieu de faire une analyse des différents types de contrats existants. L'objectif final consiste à établir un inventaire des points susceptibles d'entrer en ligne de compte pour un AIP: conditions de réception, qualité, conditions de production, délai de paiement, conditions de livraison, accords en ce qui concerne les excédents de production et opportunités d'emploi.

2.7.7 De mengvoedersector in het nieuws

Een reportage begin 2011 bracht de autocontrole in België in beeld: *la semaine de l'Europe* (Radio, La Première).

BEMEFA geeft haar leden in de Beme.Flash steeds een overzicht van de recent verschenen publicaties. Een overzicht:

- 05/01/11: Dioxine in vetzuren in Duitsland – Belgische mengvoedersector screent sinds 2003
- 04/01/2011: De Morgen - Dioxine in Duitsland - Bemefa screent Belgisch veevoeder
- 04/01/11: VILT - België is niet betrokken bij Duits dioxine-incident
- 04/01/11: Knack.be - Dioxinebesmetting Duitsland: Bemefa screent Belgisch veevoeder
- 04/01/11: Landbouwleven - Dioxine in vetzuren in Duitsland
- 04/01/11: Nieuwsbank - Dioxine in vetzuren in Duitsland
- 04/01/11: Het Laatste Nieuws - Dioxine in Duitsland- Bemefa screent Belgisch veevoeder
- 04/01/11: Agripress - Dioxineaffaire in Duitsland - mededeling BEMEFA
- 05/01/11: Metro - La Contamination reste allemande
- 04/01/11 : Webmaster - Dioxine in Duitsland: Bemefa screent Belgisch veevoeder
- 04/01/11: ESPress - Dioxine in vetzuren in Duitsland - Belgische mengvoedersector screent sedert 2003
- 11/01/11: VILT - Ketenoverleg over varkensprijs leidt tot engagementen
- 11/01/11: VILT - EU neemt België als voorbeeld voor controle veevoeders
- 13/01/11: Belg.be - Mededeling FAVV naar aanleiding dioxineprobleem Duitsland
- 17/01/11: GeVILT - Crisis in de varkenshouderij
- 15/01/11: VILT - Duitse varkensprijs baart Vlaamse varkenssector zorgen

- 15/01/11: Het Laatste Nieuws - Voor derde jaar op rij geen mestoverschot in Vlaanderen
- 15/01/11: De Morgen - Voor derde jaar op rij geen mestoverschot in Vlaanderen
- 15/01/11: De Standaard - Derde jaar op rij zonder mestoverschot
- 18/01/11: De Morgen - Winkels ruilen Belgisch vlees niet voor goedkoper Duits vlees na dioxineschandaal
- 25/01/11: Knack - Varkensboeren: crisistoeslag op varkensvlees wordt overwogen
- 25/01/11: VILT - Impact Duitse prijsval varkens tot minimum beperken
- 25/01/11: De Tijd -Varkensboeren gaan nooit failliet
- 25/01/11: VILT - Veevoedersector niet enige buffer tegen varkenscrisis
- 26/01/11: De Tijd - Veevoedersector wil terugbetaling
- 26/01/11: VILT - BEMEFA wil veevoederprijs tijdelijk bevriezen
- 27/01/11: Landbouwleven - Prijzen varkensvoeders en leghennenvoeders voorlopig bevroren
- 26/01/11: La Libre - L'APFACA demande le gel du prix des aliments pour porcs et les poules
- 27/01/11 : De Tijd - Veevoederprijzen bevroren tot half februari
- 27/01/11: De Morgen - Veevoederprijzen bevroren tot half februari
- 27/01/11: Pluimvee Actueel - Prijzen varkensvoeders en leghennenvoeders voorlopig bevroren
- 27/01/11: Trends - Varkensstallen zijn geen steenkoolmijnen
- 04/02/11: De Wereld Morgen.Be; Verantwoorde soja? - Open brief aan Nederlandse milieuorganisaties
- 07/02/11: VILT - Ngo's vragen Nederlandse collega's RTRS niet te steunen
- 08/02/11: VILT - Vlaamse ngo's willen niet meewerken aan sojastandaard
- 02/02/11: De Tijd - Vlaamse varkenssector moet productiviteit verbeteren
- 21/01/11: Drietandmagazine - Minister Schauvlieghe sluit nieuw akkoord over nutriëntenarme voeders voor een betere waterkwaliteit
- 10/02/11: VILT - Laruelle start ketenoverleg agrovoeding op
- 11/02/11: Het Laatste Nieuws - Varkensprijzen lichtjes gestegen
- 21/01/11 : Metro - Les éleveurs de porcs connaissent une crise critique
- 18/02/11: VILT - Varkenshouders kregen slechts 2 euro van colruyt (BEMEFA vermeldt met actie bevriezen prijzen)
- 10/03/11: VILT - Ngo's roepen supermarkten op om RTRS-soja te bannen
- 14/03/11: FoodHolland - Markttransitie naar 100% RTRS-gecertificeerde soja in Nederland
- 14/03/11: Landbouwleven - Ngo's en milieubeschermers noemen RTRS-soja consumentenbedrog
- 12/04/11 - Laruelle zal ketenvoorstel varkenscrisis verdedigen
- 11/01/11 - Agrovoedingsketen wil EU overleg over prijsmechanismen
- 28/04/11: VILT - BEMEFA zet in op maatschappelijk verantwoord ondernemen
- 29/04/11: Lanbouwleven - Duo-voorzitterschap bij BEMEFA
- 29/04/11: Landbouwleven - Mengvoedersector lanceert barometer voor MV
- 29/04/11: Agripress - Twee nieuwe ondervoorzitters bij BEMEFA
- 06/05/11: Boer&Tuinder - Mengvoederindustrie versagt niet

- 06/05/11: Landbouwleven - Mengvoedersector lanceert 'Barometer voor maatschappelijk Ondernemen'
- 06/05/11: Landbouwleven - Duovoorzitterschap bij BEMEFA
- 06/05/11: Drietandmagazine - Voorzitter BEMEFA vervangen door duo
- 08/05/11: Agripress - BEMEFA blijft creatief
- 10/05/11: Varkensbedrijf - BEMEFA bekroont maatschappelijk verantwoord ondernemen
- 20/05/11: De molenaar - BEMEFA introduceert MVO-barometer
- 13/05/11: Landbouwleven - OVOCOM blaast tien kaarsjes uit
- 29/04/11: De Molenaar - Mengvoedersector opteert resoluut voor MVO
- 27/05/11: Boer&Tuinder - GMP wordt onderdeel van bedrijfscultuur
- 17/06/11: Drimble - Oproep BEMEFA verwerkingsplicht
- 17/06/11: De Molenaar - Oproep BEMEFA verwerkingsplicht
- 22/06/11: VILT - Belgisch kenniscentrum voor antibiotica in veehouderij
- 20/06/11: Landbouwleven - AMCRA wil antibioticumgebruik en –resistentie bij dieren in kaart brengen en aanpakken
- 22/06/11: Belga - Nieuw kenniscentrum brengt antibioticagebruik bij dieren in kaart
- 27/06/11: AllAboutFeed.Net - Antibiotic use and resistance in animals - map it and deal with it
- 12/08/11: De Molenaar ToeVoer - AMCRA oprichting
- 09/08/11: VILT - Mengvoederproductie op koers dankzij rundveevoeders
- 12/08/11: De Molenaar ToeVoer - Meten is weten
- 10/06/11: De Molenaar ToeVoer - Mee in het MVO-bad
- 12/08/11: De Molenaar - Ook kleine ondernemingen kunnen innoveren - Gefetec Seminarie
- 19/09/11: GeVILT – Vlees en duurzaamheid
- 02/09/11: De Molenaar - Terugdringen antibioticagebruik
- 30/09/11: VILT - Uitwisselbaarheid GMP-standaard en Duitse QS verlengd
- 30/09/11: Website QS - Futtermittel: Gegenseitige Anerkennung mit OVOCOM-GMP bestätigt
- 07/10/11: Boer&Tuinder - Uitwisselbaarheid van kwaliteitssystemen uitgebreid
- 25/10/11: VILT – Mengvoederfabrikanten groter in Nederland dan in België
- 31/10/11: GeVILT - Lokale eiwitproductie voor rundvee - Hoe kan een koe meer eiwit uit gras halen
- 07/11/11: VILT - Antibioticagebruik in veehouderij eerst goed opmeten
- 06/12/11: VILT - Brochure verschafft varkensboer objectieve richtwaarden
- 12/12/11: VILT - Braziliaans parlement keurt omstreden boswet goed

2.8 Overkoepelend

2.8.1 Export

U heeft al [hoger in dit jaarverslag](#) kunnen vernemen dat BEMEFA sinds 2010 ook een bemonsteringsplan heeft voor de export naar derde landen. Momenteel zitten enkel de naar de douane-unie (Russische Federatie, Kazachstan en Wit-Rusland) geëxporteerde dervoeders en toevoegingsmiddelen van dierlijke oorsprong in dit plan vervat.
Met haar werkgroep Export heeft BEMEFA zeer regelmatig overleg met het FAVV. Tekortkomingen, problemen, .. worden er aangekaart. Heel wat informatie omtrent export wordt door BEMEFA aan haar leden ter beschikking gesteld via de nieuwsbrief en website.

2.8.2 Verzekeringen

Een polis productenaansprakelijkheid en recall werd onderhandeld met Chartis & Vanbreda Risk & Benefits. Het gaat om een federatiepolis: dat wil zeggen dat enkel leden van BEMEFA deze polis kunnen afsluiten.

BEMEFA publiceert op haar website een overzicht van de fabrikanten die een dergelijke verzekering hebben afgesloten. Dit gebeurde op vraag van de zuivelindustrie.

2.8.3 Wetgeving

Hoger werd reeds aangehaald dat BEMEFA op haar website een overzicht publiceert van de dervoederwetgeving, zowel Europees als nationaal. De belangrijkste wijzigingen in wetgeving in de loop van 2011 – begin 2012 worden hieronder beknopt weergeven.

Belgische wetgeving

- ✿ [Koninklijk besluit van 8 februari 1999](#) - de handel en het gebruik van stoffen bestemd voor dierlijke voeding werd OPGEHEVEN door het Koninklijk besluit van 28 juni 2011 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van dervoeders
- ✿ [Ministerieel besluit van 12 februari 1999](#) - de handel en het gebruik van producten die bestemd zijn voor het voederen van dieren werd gewijzigd door het Ministerieel Besluit van 28 juni 2011
- ✿ [Koninklijk besluit van 20 juli 1995](#) - dervoeders bestemd voor een bijzondere voeding werd gewijzigd door het KB van 28 juni 2011

Geconsolideerde versies van deze besluiten zijn op onze website beschikbaar.

Europese wetgeving:

Wijzigingen Richtlijn 2002/32/EG:

- ✿ Verordening (EU) nr. 574/2011 van de Commissie van 16 juni 2011 tot wijziging van bijlage I bij Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de maximumgehalten voor nitriet, melamine, Ambrosia spp. en versleping van bepaalde coccidiostatica en histomonostatica en tot consolidering van de bijlagen I en II. De normen in bijlage van deze verordening zijn op 1 juli 2011 van toepassing

geworden (boven de normen in bijlage van het MB van 12/02/99 – hier zal een opkuis nodig zijn). De norm op ambrosia is van toepassing geworden op 1 januari 2012.

Verordening (EU) nr. 277/2012 van de Commissie van 28 maart 2012 tot wijziging van de bijlagen I en II bij Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de maximumgehalten en actiedrempels voor dioxinen en polychloorbifenylen

- Deze Verordening is in werking getreden op 16 april 2012
 - In het algemeen zijn de normen / richtwaarden voor dioxines en dioxineachtige PCB's gedaald, vooral gezien TEF-waarden van de verschillende congeneren werden aangepast. De dioxinenorm voor dierlijk vet is nu bvb. 1,5 ng/kg (voorheen 2) en visolie gaat van 6 naar 5. Mengvoeders blijven op 0,75 ng/kg.
 - De normen voor PCB's zijn allemaal uitgedrukt op productbasis. Interessant is dat het nog maar over 6 congeneren gaat, daar waar de Belgische wetgeving het over 7 congeneren heeft. PCB 118 werd eruit gehaald, daar deze reeds in de dioxineachtige PCB's werd opgenomen. De Europese normen omvatten zowel dierlijk, mineraal als plantaardig, daar waar het MB enkel dierlijke voedermiddelen (en mengvoeders) opneemt.
- Verordening (EU) nr. 278/2012 van de Commissie van 28 maart 2012 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 152/2009 wat betreft de bepaling van het gehalte aan dioxinen en polychloorbifenylen
- Deel B van bijlage V (aangaande bepaling van het gehalte aan dioxinen en PCB's) wijzigt. Deze Verordening is eveneens in werking getreden op 16 april 2012.

Wijziging Feed Hygiëne: Verordening (EG) Nr. 183/2005 van het Europees Parlement van de Raad van 12 januari 2005 - vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne:

Verordening (EU) nr. 225/2012 van de Commissie van 15 maart 2012 tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 183/2005 wat betreft de erkenning van inrichtingen die van plantaardige oliën en mengvetten afgeleide producten voor gebruik als diervoeder in de handel brengen en wat betreft de specifieke voorschriften voor de productie, de opslag, het vervoer en het testen op dioxine van oliën, vetten en daarvan afgeleide producten. Deze verordening werd gepubliceerd op 16 maart 2012 en is van toepassing met ingang van 16 september 2012. Praktisch gezien dienen de mengvoederfabrikanten niet meer analyses uit te voeren (op vetten, oliën en daarvan afgeleide producten, of eindmengvoeders) dan voorzien in hun eigen HACCP-gebaseerd monitoringplan.

Wijziging Verordening (EG) nr. 767/2009 van 13 juli 2009 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders:

De eerste versie van de Catalogus van voedermiddelen (Verordening 242/2010) werd ingetrokken en vervangen door Verordening (EU) 575/2011 van de Commissie van 16 juni 2011 betreffende de Catalogus van voedermiddelen. Deze is van toepassing sinds 7 juli 2011

